

• A • S • D •

Obsah 1. čísla 13. ročníku - 1981

Lidé v době Ježíšova narození
Žádej a přijmej

Vystoupil na nebesa a sedí
na pravici Boha Všemohoucího
Letnice a prázdný hrob

... a proto jí důvěřujeme
Pavel — člověk

Město Ebla a doba patriarchů
„Malá násobilka“
o křečových žilách

Kdybych mohl znovu začít...

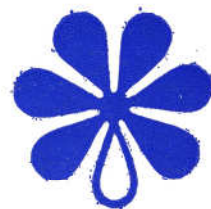
Bůh jde za člověkem,
který ho opustil

Svědomí

Úzká cesta

Vzpomínka na setkání
se světovou adventní rodinou
Konference českého sdružení

ZNAMENÍ DOBY

Pokojní lidé mají budoucnost

My jako křesťané máme jedinečný vzor v našem Pánu a Spasiteli Ježíši Kristu. Ježíš kromě vykupitelského a spasitelského díla, které konal, ukázal, jaký musí být opravdový život člověka věřícího. Je to život pokojného a praktického křesťana a to nejen podle slov, ale především podle činů. Ježíšovo náboženství je náboženstvím činu.

On také činy od svých následovníků vyžaduje. V evangeliu Matouše 25,31-41 čteme: „Až přijde Syn člověka ve své slávě a všichni andělé s ním, posadí se na trůnu své slávy; a budou před ním shromážděny všechny národy. I oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů, ovce postaví po pravici a kozly po levici. Tehdy řekne král těm po pravici: „Pojďte, požehnaní mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa. Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst, žíznil jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne, byl jsem nahý, a oblékli jste mě, byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou. Tu mu ti spravedliví odpovědí: „Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a nasýtiti jsme tě, nebo žíznivého, a dali jsme ti pít? Kdy jsme tě viděli jako pocestného, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě? Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme za tebou?“ Král odpoví a řekne jim: „Amen, pravím vám, cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.“ Potom řekne těm na levici: „Jděte ode mne, prokletí, do věčného ohně, připraveného ďáblu a jeho andělům!“

Křesťanství je náboženství činu. „Cožkoli jste učinili jednomu z nejmenších, mně jste učinili.“ Znat pravdu a nežít podle pravdy je zradou na pravdě. Náboženství Ježíšovo je voláním do služby a práce po Kristově boku pro blaho bližních na tomto světě. Naše křesťanství se musí pohybovat mezi dvěma póly. To znamená především z tichých chvílí soustředění a naslouchání Božímu slovu musíme povstat a jít do života a tam to vnitřně prožité uvádět ve skutek. K tomu druhému pólu zbožnosti nás vybízí uvedený text: „V pravdě pravím vám, pokud jste to učinili...“

To, co je zvláštní na první pohled, je rozdělení lidstva všech ras, jazyků a národů na dvě strany. Na jakých základech toto rozdělení spočívá před trůnem věčného Soudce? Člověk tu není souzen podle národnosti nebo podle barvy kůže, ani podle společenského postavení, kterého dosáhl. Lidé tu nejsou rozdělení ani podle církevní příslušnosti. Stojí tu Čech vedle Němce, Polák vedle Švéda, Francouz vedle Angličana, evangelík vedle katolíka, adventista vedle baptisty. Ale to, co je rozděluje na ty, kteří dosáhnou odměny života věčného a na ty, kteří nikoli, je to, co učinili a co neučinili. Jeden podal chléb, druhý zatvrdil své srdce. Jeden podal číši studené vody, druhý stáhl svou ruku zpět, jeden přijal hosta do domu, druhý zavřel dveře na závoru. Oba znali své povinnosti, oba měli stejné možnosti. Rozdíl mezi nimi spočívá v otázce činu. Jeden učinil a druhý nikoli.

Život je činnost. Pročítáme-li evangelia, pozorujeme, jak často a za různých příležitostí Ježíš učil, že spasení budou ti, kteří učinili skutek lásky a milosrdenství pro bližního. Zákon Boží je zákonem lásky. Je psáno: „Milovati budeš Pána Boha svého

nade všechno a bližního jako sebe samého.“ Být křesťanem nestačí jen tvrdit to slovy. Člověk totiž není věřícím, pokud to nevyznal. Myšlenka musí být vyjádřena slovem, ale to nestačí. Je ještě další krok, a to je čin. Nejprve musí být myšlenka, slovo a pak skutek. To znamená víra a vyznání slovem i činem.

Mnozí lidé se trápí problémem zla, které je ve světě. Avšak otázka zla není jen myšlenkový problém, ale též problém práce a činu. Hladové dítě je problém, který nevyřešíme jinak, než podáním chleba. Jak byly vyřešeny problémy zátop? Jen tím, že byly regulovány řeky a stavěny přehrady. Problém násilí a válek může být vyřešen neustálým úsilím o zachování míru. Vidíme, že za myšlenkou musí jít čin. Dílo je veliké a široké a Bůh čeká, že i my přiložíme ruku k tomuto dílu. Měli by být práce člověka prospěšná a dobrá, pak k tomu potřebuje podmínky. Tou prvořadou podmínkou úspěšné a požehnané práce je práce v klidu, míru a v pokoji. Proto je třeba především, abychom jako křesťané usilovali o pokoj a mír podle slov P. Ježíše Mat 5,9: „Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími.“ Elberfelder překládá: „Blahoslavení zakladatelé pokoje...“ Mnozí mocnáři tohoto světa spoléhali často na sílu svých zbraní, ale mužové pokoje apeľují na rozum, hledají možnosti urovnání a cestu k míru a dohodě. Každý se může poučit z minulosti, co způsobila lidstvu politika násilí. S odporem vzpomínáme na podněcovatele války, o nichž praví Písmo v Řím 3, 15-17: „Jejich nohy spěchají prolévat krev, zloba a bída je na jejich cestách. Nepoznali cestu pokoje.“

Připomeňme si několik čísel. Historie nám znamená, že od r. 496 př. Kr. až do roku 1939, tedy v rozmezí 2435 let, bylo 3164 válek místního nebo mezinárodního významu a pouhých 270 let všeobecného míru. Vzpomeňme, co přinesly poslední dvě světové války. První světová válka zabírala přes 4 milióny km² prostoru pro válečné operace. Druhá světová válka přes 22 miliónů km². V první světové válce bylo zmobilizováno asi 70 miliónů mužů, ve druhé více než 110 miliónů mužů. V první světové válce bylo přes 9 miliónů lidí zabito a více než 21 miliónů raněno. Ve druhé světové válce bylo 32 miliónů mrtvých na bitevních polích, více než 26 miliónů lidí zahynulo v koncentračních táborech a asi 15 miliónů lidí bylo zabito nebo zmrzačeno bombardováním. Z tohoto počtu největší oběti druhé světové války přinesl Sovětský svaz. Všechna tato čísla mluví sama za sebe. Každý rozumně uvažující člověk si dovede představit, jaké hrozné následky by měla další světová válka, zvláště válka nukleární, která je největší hrozbou celému lidstvu na naší planetě.

Jsmo vděční, že již 36 let po skončení druhé světové války žijeme v míru a můžeme se v klidu věnovat své práci a svým povinnostem. Není to samozřejmá věc. Věříme, že Bůh dává tuto dobu milosti a drží vichřice válek, jakož i nastrojuje moudré muže, kteří veškerou svou energii vynakládají na to, aby mír byl zachován. Proto i my v duchu Kristově, neboť On byl knížetem pokoje, usilujeme a pracujeme pro mír, aby sídlil v našich srdcích, vzájemně mezi námi a mezi všemi národy. Pokojní lidé mají budoucnost.

Otomar KLOUDA

LIDÉ V DOBĚ JEŽÍŠOVA NAROZENÍ

CELOSTÁTNÍ KONFERENCI NAVŠTÍVIL I NÁŠ MILÝ HOST, BRATR EDWIN LUDESCHER, PŘEDSEDA EVROAFRICKÉHO ODDĚLENÍ GENERÁLNÍ KONFERENCE. NA SLAVNOSTNÍ POBOŽNOSTI V CHRÁMU U SALVÁTORA PROMLUVL NĚKOLIKRÁT. PŘINAŠÍME ZKRÁCENÝ ZÁZNAM JHO KÁZÁNÍ, KTERÉ PŘEDNESL V PÁTEK VEČER.

CHtěl bych dnes spolu s vámi uvažovat o myšlence, která mne soustavně zaměstnává. Když se přibližoval první příchod Mesiáše, bylo možno rozdělit lidi podle vztahu k této události na tři skupiny. Především to byli lidé *lhostejní*. Pak to byli lidé, kteří se stavěli *proti* Mesiáši. A konečně zde byla třída věřících mužů a žen, kteří Mesiáše *toužebně očekávali*. Jejich srdce mu bila vstříc. I dnes bychom podle vztahu ke Kristu mohli určit podobné kategorie.

LHOSTEJNÍ

Touto skupinou nebyli pouze lidé nevědomí, tedy lidé, kteří by o Mesiáši nic nevěděli. V ev. Matouše 2,3 čteme: „Když to uslyšel Herodes, znepokojil se a s ním celý Jeruzalém; svolal proto všechny velekněze a zákoníky lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. Oni mu odpověděli — v Judském Betlémě.“ Zde se hovoří o kněžích a učencích. Byli to duchovní vůdci národa. Měli skvělé teoretické znalosti Písma, velké poznání bible. Znali dokonce to místo, kde se měl Mesiáš narodit. Uměli všechno doložit biblicky. Ale přesto zůstali lhostejní.

Myslím na podobný obraz z podobnosti o deseti pannách. Všechny měly teoretické poznání, i těch pět pošetilých. Věděly, že ženich přijde, byly informovány. Ale očekávaly jej skutečně? E. G. Whiteová v knize Kristova podobenství napsala: „Bez Ducha Božího je marná jakákoliv znalost Písma.“ To je důležitý poznatek. Mohli bychom dokonale znát Písmo, citovat ho z paměti jako tehdy zákoníci, odpovědět na každou otázku, ale bez Ducha Božího je celé poznání Písma nadarmo. Samotná teorie pravdy neoživí duši a neposvětil srdce. V zmíněné knize čteme dále: „Lidé, kteří jsou představeni pěti pošetilými pannami, nejsou pokrytci, respektují pravdu, milují společenství věřících, ale nepodřídili se vlivu Ducha svatého.“

Sám si osobně kladu otázku a kladu ji i každému z vás: pořídili jsme se vlivu Ducha svatého? Máme pouze teoretické znalosti pravdy, nebo je náš život posvěcen vlivem Ducha svatého, abychom i žili podle zásad Písma?

Často si kladu otázku, jak je to s mou vlastní zkušeností víry. Můžeme být členy sboru, můžeme být adventisty s. d., můžeme být pokřtěni, můžeme patřit k církvi deset, dvacet, třicet let i déle, a přece neprožít onu osobní zkušenost s Bohem. E. G. Whiteová píše: „Všichni byli překvapení. Ti jedni byli připraveni čelit jakékoli situaci, která v čekání může nastat. Druhá skupina nebyla připravena vůbec.“

Jak je to s námi? Lidi lhostejné můžeme najít i v dnešní době — nalézáme je v křesťanském světě. A moc se nezmýlím, když řeknu, že ty lhostejné nacházíme i v církvi adventistů s. d. Jsem také lhostejný? Patřím snad k nim? Nejsi to snad i ty, bratře, sestro? Možná, že patříme k těm, kteří znají pravdu, kteří mají dobrou znalost Písma, kteří vědí, že Kristus přijde, a přesto zůstávají lhostejní.

ODPŮRCI

Přejdeme k té druhé kategorii lidí. To jsou ti, kteří se postavili *proti* Mesiáši. Byl to Herodes a jeho pomocníci. Slyšeli o Mesiáši, že přišel, byli informováni, ale zásadně se postavili proti němu, protože v něm viděli rivala. Nevyhovoval jejich plánům. Evangelista Matouš zaznamenal, že když to Herodes uslyšel, znepokojil se, ulekl se a s ním celý Jeruzalém. To je zvláštní věta. Přichází Kníže pokoje — Sílo — a Herodes i ostatní s ním se lekají. Vypovídají mu válku, usilují o jeho zničení. A to všechno pod rouškou náboženského uctívání. Ve verších 7., 8. a 16. čteme: Tehdy

Herodes tajně povolal mudrce a podrobně se jich vyptal na čas, kdy se hvězda ukázala. Potom je poslal do Betléma a řekl: „Jděte a pátrejte důkladně po tom dítěti; a jakmile je naleznete, oznamte mi, abych se mu i já šel poklonit.“ Když Herodes poznal, že ho mudrci oklamali, rozlítil se a dal povraždit všechny chlapce v Betlémě a v celém okolí ve stáří do dvou let. V Herodesově plánu nebylo pro Mesiáše místo. Postavil se proti Bohu a jeho Pomazanému.

Jednou mi řekla jistá moudrá žena na smrtelné posteli: „Viš, bratře, dějiny nejsou ničím jiným než trvalou vzpourou proti Bohu.“ V Žalmu 2 čteme: „Proč se bouří národové, proč lidé kuží marné plány? Srocují se králové země, vládcové se spolu umlouvají proti Hospodinu a Pomazanému jeho: Zpřetrháme jejich pouta, jejich provazy pryč odhodíme.“

Patříme k lidem, kteří se bouří proti Kristu, kteří mu kladou odpor, vyhlašují válku a zavírají před ním svá srdce? Kladu rovněž tuto otázku sám sobě, ale kladu ji i vám každému zvlášť. Jsou dveře našeho srdce pro Krista zavřeny?

ČEKAJÍCÍ

Zaměříme se teď na třetí kategorii lidí. To jsou *čekající*. V bibli máme překrásné příklady čekajících lidí, kteří znali slovo Boží, studovali ho a kteří i uprostřed temné noci vyhlíželi, toužili a kladli otázku: „Pane, kdy přijdeš, kdy nás vykoupiš, kdy budeme mít pokoj ve svých srdcích?“ Vždy na mne velice působí, když si představím tyto biblické postavy.

Především jsou tu mudrci od východu. V evangeliu Matouše o nich čteme: „Když se narodil Ježíš v judském Betlémě za dnů krále Heroda, hle, mudrci od východu se objevili v Jeruzalémě.“ Přišli z daleka, měli za sebou dlouhou cestu. Byli dopro-

vázení hvězdou, ve skutečnosti skupinou andělů. Když přišli do Jeruzaléma, ptali se: „Kde je ten právě narozený král Židů?“ Byli však překvapeni. Nikdo nic nevěděl. Ve městě šel život jako dřív. Vysvětlují: „Viděli jsme na východě jeho hvězdu a přišli jsme se mu poklonit.“ Dále čteme: „A hle, hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo dítě. Když spatřili hvězdu, zaradovali se velikou radostí. Vešli do domu a uviděli dítě s Marií, jeho matkou; padli na zem, klaněli se mu a obětovali mu přinesené dary — zlato, kadidlo a myrhu.“ Tito mudrci od východu slunce hledali Mesiáše a našli jej. Pak se mu klaněli. Kéž by nám Bůh byl milostiv, abychom podobně, jako oni mudrci od východu Ježíše Krista hledali a našli.

Myslím také na pastýře na betlémských kopcích. I pastýři patří ke kruhu těch lidí, kteří čekali na Mesiáše. Čteme o tom v evangeliu Lukáše 2,8-11: „V té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle př nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozžářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově.“ Ten zaslíbený Mesiáš přišel, opustil nebeské výšiny, aby sestoupil k nám a narodil se jako člověk. Jakmile andělé od nich odešli, pastýři si řekli: „Pojďme až do Betléma a podívejme se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil. Spěchali tam a našli Marii a Josefa i to dítěátko položené do jeslí.“ Co dělali potom? Šli snad zpět ke svým stádům, jako by se nebylo nic stalo? Čteme: „Když se spatřili, rozhlašovali, co jim bylo řečeno o tom dítěti.“ Čekali Mesiáše, protože znali zaslíbení proroků. Čekali každý den svého života a když uslyšeli zvěst, přišli, viděli a začali rozhlašovat tu zvěst ostatním lidem.

Neměli bychom být podobní těmto pastýřům? Neměli bychom mít pohled upřený na Pána Ježíše, který brzy přijde, a upozorňovat lidi na to, že nastává doba jeho příchodu?

Myslím ještě na jinou biblickou postavu, která patřila ke kruhu čekajících. Byl to Simeon. O něm je zpráva u Luk 2,25: „V Jeruzalémě žil muž jménem Simeon; byl to člověk spravedlivý a zbožný, očekával potěšení Izraele a Duch svatý byl s ním.“ Co odlišovalo Simeona od ostatních lidí? Byl spravedlivý a bohabojný, očekával Mesiáše — potěšení Izraele. To jsou podstatné znaky čekajících lidí. Lze to říci i o nás? Je to možné říci o mně, o tobě? Čekáme i my Ježíše Krista?

O Simeonovi je v Písmu psáno, že v jeho životě hrál vedoucí úlohu

Duch svatý. Duch svatý byl s ním. Není možné čekat na Pána, aniž bychom byli vedeni Duchem. Pak čteme, že mu bylo Duchem svatým předpověděno, že nezemře, dokud nespatří Mesiáše. Z toho poznáváme, že Duch svatý k němu promlouval. To nebylo v životě Simeona nic mimořádného. Žil ve společenství s Bohem tak, že mohl vnímat Boží hlas. A konečně o něm čteme: „A tehdy veden Duchem přišel do chrámu.“ Přál bych si, aby to, co je zde řečeno o Simeonovi, mohlo být řečeno i o mně a o mém životě: zbožný, bohabojný, čekající, Duch svatý je s ním, hovoří k němu a usměrňuje ho. Simeon veden Duchem přišel do chrámu v pravý čas: „Když rodiče přinášeli Ježíše, aby splnili, co o dítěti předpísal zákon, vzal ho Simeon do náručí.“

Jsem rád, že mezi těmi lidmi, kteří tenkrát čekali na Mesiáše, byly i ženy, protože v našich sborech máme mnoho žen. Bible jmenuje prorokyni Annu: „Žila tu i prorokyně Anna, dcera Fanuelova, z pokolení Ašerova. Byla již pokročilého věku; když se jako dívka provdala, žila se svým mužem sedm let. A pak byla vdovou až do svého 84. roku.“ Všimněme si, co o ní je řečeno: byla pokročilého věku — zestárla. Řekli bychom stařenka, které si nikdo nevšimne. Ale tato stará žena má v očích Božích velkou cenu. Proč? Protože patřila ke skupině čekajících. „Nevycházela z chrámu, ale dnem i nocí sloužila Bohu posty i modlitbami.“ I to je charakteristika čekajících lidí. Jak je možné, že taková stařenka slouží Bohu ještě ve svých 84 letech? To přece dělají lidé silní, mladí a zdraví! Sloužila Bohu zvláštním způsobem. Jde o službu, kterou my často krátce zanedbáváme. To, co dnes potřebujeme víc než kdy jindy, to jsou lidé podobní Anně. Lidé, kteří mají ruce zdvižené k trvalé modlitbě, vyprošují požehnání pro lid Boží. Takovou službu může konat každý. Modlitba za druhé je znakem čekajícího člověka.

Vzpomínám na jednu sestru. Byla ochrnutá a musela ležet v posteli. Ošetřovali ji jako malé dítě. Když jsem seděl u její postele, podívala se na mne a řekla: „Ptám se stále, proč mne zde na světě Pán Bůh ještě nechává, proč vlastně žiji, proč už neukončí moje utrpení? Už se nemohu pohnout, jiní se musí o mě starat. Můžeš mi říci, proč mne Pán nenechá zemřít?“ V takové situaci se těžko odpovídá. Podíval jsem se na ni a řekl: „Milá sestro, Pán tě nechává žít proto, že má pro tebe úkol, který musíš splnit.“ Podívala se na mne překvapeně i nazlobeně. Řekla: „Ty se mi ještě posmíváš?“ „Ne, myslím to vážně. Pán má pro tebe úkol.“ „Jaký?“ „Velmi důležitý, snad ten nejdůležitější. Je pravda, že nemůžeš chodit, pohybovat se, ale jedno mů-

žeš až do posledního dechu života. Můžeš v duchu pozvednout své srdce i ruce k modlitbě. Můžeš volat k Bohu o požehnání pro jeho dílo, můžeš se modlit za jeho služebníky, za děti. Modlit se můžeš. Potřebujeme vroucí modlitebníky.“ Pohlédla na mne a řekla: „Teď už rozumím.“

Když jsem ji později zase navštívil, říká: „Konám věrně svou službu a jsem Pánu Bohu vděčna, že mne nechává žít, protože mi dal úkol.“

Anna nevycházela z chrámu, sloužila Bohu na modlitbách ve dne i v noci. Viděla dlouho očekávaného Mesiáše, viděla splnění mesiánského zaslíbení. To, co řekla, charakterizuje také čekajícího člověka: „Mluvila o tom dítěti všem, kteří očekávali vykoupění Jeruzaléma.“

Tři kategorie lidí — tehdy i dnes. Ke které z nich patříš? Ke které náležím já? Řekli jsme, že jsou zde lidé lhotejní. Znájí dobře bibli. Na každou otázku naleznou odpověď. Naslouchají soustředěně kázání evangelia. Ale zůstávají lhotejní.

Ti druzí se proti Kristu bouří jako Herodes. I tuto kategorii lidí dnes potkáváme. Nemají místa ve svém životě pro toho, který přijde. Nechtějí o něm nic slyšet a uzavírají před ním svá srdce. Obracejí se k němu zády. Kéž by Bůh dal, abychom nepatřili ani k těm lhotejným ani k těm druhým, kteří o Krista nestojí.

Kéž nám Bůh pomůže, abychom patřili k těm, kteří na Krista čekají, kteří se ze tmy noci, jež je obklopuje, dívají vzhůru. Budme mezi těmi, kteří studují Boží slovo a stále se znovu ptají: „Pane, kdy? Otevři mi oči! Dej, abych viděl, rozuměl a pochopil.“ Tak to dělali oni mudrci od východu slunce.

Budme jako ti pastýři. Byli to prostí lidé, ale upřímní. Ostatní jimi možná pohrdali, ale v očích Božích to byly skutečné drahokamy. Slyšeli, viděli a hovořili o Spasiteli.

Budme jako Simeon. Čeká, je zbožný, Duch svatý je s ním, hovoří k němu, vede ho a usměrňuje. Dívá se na Mesiáše a chválí Boha. Je ochoten odejít z tohoto světa, protože jeho oči viděly Spasitele.

Vezměme si příklad z Anny. Stará, vrásčitá, třesoucí se stařenka, ale slouží Bohu. Milé sestry, vám je dán také úkol, který máte splnit podobně jako Anna. Nevycházela z chrámu, sloužila Bohu modlitbami a postem. Pak viděla Vykupitele a mluvila o něm.

Závěrem si kladu otázku: Patříme k těm čekajícím? Jsem skutečně čekající? Čím se vyznačuje mé čekání? Povzbuzuji ostatní svým vlivem a příkladem? Kéž náležíme k těm, kteří skutečně čekají Pána Ježíše Krista, abychom po něm toužili, spěchali mu vstříc a vyhlíželi ho ve světle prorockého slova. Čekejme na onen den, kdy přijde na oblacích.

ŽÁDEJ A PŘIJÍMEJ

Ježíš pravil: „Budete prosit v mém jménu; a neříkám vám, že já budu prosit Otce za vás; vždyť sám Otec vás miluje.“ „Já jsem vyvolil vás, ... a Otec vám dá, o čem byste ho prosili v mém jménu“ (Jan 16,26.27; 15,16). Modlit se ve jménu Ježíšovu je něco více než jen vyslovit toto jméno na začátku a na konci modlitby. Znamená to, modlit se v mysl i duchu Ježíšovu a věřit přitom v jeho zaslíbení, spoléhat na jeho milost a znát jeho dílo.

Bůh od nás nezádá, abychom se stali poustevníky nebo mnichy a odešli ze světa do ústraní, abychom se tam mohli věnovat jeho službě. Naš život se musí podobat životu Kristovu — potřebujeme osamění i společnost. Kdo se jen modlí, záhy se modlit přestane nebo se jeho modlitby stanou pouhou formalitou. Když se lidé vyčlení ze společenského života, když se zřeknou povinností a těžkostí křesťanského života, když přestanou se vši vážností pracovat pro Mistra, jenž tak opravdově pracuje pro ně, pak pozbudou toho, o co by se měli modlit, nemají, proč by měli být zbožní. Modlí se jen za sebe, sobecky. Nemohou se už modlit o sílu, kterou by potřebovali ke své práci na uspokojení potřeb lidí nebo na zřízení království Kristova.

Nevyužíváme-li výsady sdružovat se s druhými, abychom se posilovali a navzájem povzbuzovali ve službě Boží, škodíme sami sobě. Pravdy slova Božího budou v naší mysli pozbývat na jasnosti a významu. Jejich posvěcující vliv přestane osvětlovat naše srdce a probouzet je, naše duchovní síla bude upadat. Ve svém styku s křesťany ztrácíme mnoho tím, že se nám nedostává vzájemné lásky. Kdo se uzavírá do sebe, kdo žije jen pro sebe, neplní své poslání, kterému Bůh určil. Správný rozvoj společenských stránek naší povahy nás přivádí do těsného společenství s druhými a je prostředkem, který nás posiluje pro službu Boží.

Kdyby se křesťané sdružovali a mluvili spolu o lásce Boží a o vzácných pravdách vykoupení, jejich srdce by se posílila a posilovali by jeden druhého. Kdybychom se každý den dozvídali více o svém nebeském Otci a zažívali nové projevy jeho milosti, mluvili bychom o jeho lásce. Budeme-li tak činit, budou naše srdce vřelejší a odvážnější. Kdybychom více mysleli na Krista, více mluvili o něm a méně o sobě, cítili bychom mnohem více jeho přítomnost.

Kdybychom na Boha mysleli tak

často, jak často se přesvědčujeme o jeho péči o nás, obírali bychom se jím ve svých myšlenkách stále a s radostí bychom o něm mluvili a velebili ho. Mluvíme rádi o časných věcech, protože máme o ně zájem. Mluvíme o svých přátelích, protože je milujeme, protože s nimi sdílíme své radosti i své starosti. Máme však nekonečně větší důvod milovat Boha než své pozemské přátele a mělo by být tudíž nepřirozenější věcí na světě zabývat se na prvním místě ve všech svých myšlenkách Bohem, mluvit o jeho dobrotivosti a vyprávět o jeho moci. Bohaté dary, jimiž nás Bůh zahrnuje, nemají zaujmout všechno naše myšlení a všechnu naši lásku tak, aby už nic nezůstalo pro Boha; mají nám stále Boha připomínat a připoutávat nás svazky lásky a vděčnosti k našemu nebeskému Dobrodinci. Zabýváme se příliš pozemskými věcmi. Pozvedněme oči k nebeské svatyni, kde světlo slávy Boží září v tváři Krista, jenž „... přináší dokonalé spasení těm, kdo skrze něho přistupují k Bohu“ (Žid 7,25).

Je třeba, abychom Boha více chválili za „milosrdenství a za divy, jež pro lidi koná“ (Žalm 107,8). Naš náboženský život nemá sestávat jen z proseb a z přijímání. Nemysleme stále jen na své potřeby, ale spíše na dobrodiní, jichž se nám dostává. Modlíme se málo, děkujeme ještě méně. Neustále přijímáme milosti Boží, a přitom jak málo vděčnosti projevujeme, jak málo chválíme Boha za to, co pro nás dělá!

V dávných dobách přikázal Pán Izraeli, když se shromáždí k bohoslužbě: „Budete tam jít před Hospodinem svým Bohem, a vy i vaše rodiny se budete radovat ze všeho, k čemu jste přiložili ruku, v čem ti požehnal Hospodin tvůj Bůh“ (5 Moj 12,7). Co se dělá pro slávu Boží, se musí dělat s radostí, s písněmi chvály a s díkůvzdáním, ne smutně a chmurně.

Náš Bůh je laskavý, soucitný Otec.

Na svou službu pro něho bychom se proto neměli dívat jako na nějaký tíživý, vyčerpávající úkol. Uctívat Pána a účastnit se jeho díla by mělo být radostí. Bůh nechce, aby jeho děti, pro které připravil tak skvělou spásu, jednaly tak, jako by byl krutým, bezohledným dozorcem. Je jejich nejlepším přítelem; a když ho uctívají, je s nimi, aby jim byl požehnáním a útěchou a aby naplnil jejich srdce radostí a láskou. Pán chce, aby jeho děti nacházely ve službě Boží útěchu a aby viděly ve službě pro Boha radost, a nikoli břemeno. Chce, aby ti, kdo ho přicházejí vzývat, odcházeli naplnění myšlenkami na jeho péči a na jeho lásku, aby pak s chutí vykonávali svou každodenní práci a získali schopnost jednat ve všem čestně a věrně.

Musíme se setkávat u kříže. Kristus, Ukřižovaný, by měl být předmětem našeho uvažování, našich rozhořů, našich nejradostnějších pocitů. Měli bychom stále myslet na všechna požehnání, jichž se nám dostává od Boha a když si uvědomíme jeho velkou lásku, rádi svěříme všechno do rukou toho, jenž byl za nás přibit na kříž.

Na křídlech modlitby může člověk vystoupit blíže k nebi. V nebeských dvorech je Bůh uctíván zpěvem a hudbou a vyslovujeme-li Bohu vděčnost, přibližujeme se svým uctíváním uctívání nebešťanů. „Oslaví mě ten, kdo v oběť podá díkůvzdání, řekl Bůh. Přistupme s uctívou radostí před svého Stvořitele, ať slyší naše vzdávání díky a prozpěvování“ (Žalm 50,23; Iz 51,3).

PROGRAM PŘÍMLUVNÝCH MODLITEB

Ústřední rada církve adventistů s. d. v ČSSR se připojuje k celosvětovému programu přímluvných modliteb naší církve, který započne v sobotu 4. dubna 1981.

Všude tam, kde se koná něco velkého pro Boží věc, stojí v pozadí přímluvné modlitby věřících. V době narůstajících problémů potřebuje svět i církve více než kdykoli jindy modlitebníky, kteří volají k Pánu jako nikdy předtím. V soukromém modlitebním životě, při našich rodinných pobožnostech a v bohoslužebných shromážděních chceme proto trvale a vážně myslet na všechny palčivé problémy světa a potřeby církve.

Program přímluvných modliteb není jednorázovou záležitostí, ale má se stát trvalou zkušeností stálého společenství modlitebníků, jejichž hlas by neměl nikdy umlknout.

VYZNÁNÍ. KTERÉ ZMĚNILO SVĚT

Všechny informace vyznání víry o Ježíši Kristu, o nichž jsme až dosud hovořili, připomínaly minulé události. Ukazovaly určitý plánovitý sled a jmenovaly jednotlivé klíčové události pozemského života Ježíše Krista. Poslední z těchto velkých jistot Kristova působení konstatuje, že Kristus po svém zmrtvýchvstání „vystoupil na nebesa“. Pak vyznání víry uvádí kapitolu plánu spasení, další část služby našeho Spasitele — nový čas. Další sdělení hovoří totiž o přítomnosti — „sedí na pravici Boha“. Dále bude vyznání víry obracet naši pozornost k budoucnosti, k událostem, jejichž naplnění teprve očekáváme.

Nanebevstoupení Ježíše Krista je přirozeným důsledkem a — dovolím si říci — přímo nutností vyplývající ze skutečnosti zmrtvýchvstání. Ježíš zůstal po zmrtvýchvstání určitý čas na zemi. Zjevil se několikrát, za různých okolností, aby prokázal pravost svého

zmrtvýchvstání. Učedníci měli získat úplnou jistotu. Viděli zmrtvýchvstalého Krista, hovořili s ním, obdrželi další pokyny. Pak nastal čas odchodu. Bylo nezbytně nutné, aby odešel za bílého dne, za podmínek, které by neumožňovaly sebemenší pochybnosti o tom, co se vlastně stalo. Jen tak mohli mít apoštolové skálopevnou jistotu svědků a sílu ke zvěstování radostného poselství o živém Spasiteli.

Nanebevstoupení Spasitele proroky předpověděli už starozákonní žalmista „Vystoupil jsi na výsost...“ (Žalm 68,19). Vítězné nanebevstoupení Krále králů líčí obrazem vítězného vladaře, který se vrací z úspěšné výpravy. Apoštol Pavel přejímá slova Žalmu a vysvětluje: „Co jiného znamená vystoupil, než že před tím sestoupil dolů na zem? Ten, který sestoupil, je tedy tentýž, který pak vystoupil nade všechna nebesa, aby naplnil všechno, co je“ (Ef 4,8-10).

Sám Pán Ježíš oznamoval tuto událost svým učedníkům před i po svém zmrtvýchvstání (Jan 6,62). Naznačil, že je to další nezbytná etapa plánu vykoupení (Jan 16,7).

Čtyřicet dní po zmrtvýchvstání odešel Ježíš Kristus před zraky svých učedníků na nebesa. Za místo odchodu zvolil Olivovou horu v blízkosti Jeruzaléma, kam dříve často chodíval. Dal svým učedníkům poslední pokyny. „Po těch slovech byl před jejich zraky vzat vzhůru a oblak jím ho zastřel. A když upřeně hleděli k nebi za ním, jak odchází, hle, stáli vedle nich dva muži v bílém rouchu a řekli: Muži z Galileje, co tu stojíte a hledíte k nebi? Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, znovu přijde právě tak, jak jste ho viděli odcházet“ (Sk 1,9-11).

Triumfální vstup oslaveného, vítězného Ježíše na nebesa předpověděl Žalm 24,9.10:

*„Brány, zvedněte výše svá nadpraží,
výšje zvedněte vchody věčné,
ať může vejít Král slávy.*

Kdo to je Král slávy?

*Hospodin zástupů,
on je Král slávy!*“

Ježíš Kristus „vystoupil na nebesa“. Není již vázán naším prostorem a časem. Vstoupil do slávy přítomnosti Boží. Vyznání shodně s Písmem říká, že „sedí na pravici Boží“ (1 Petr 3,22), avšak Štěpán viděl v moci Ducha svatého Ježíše stát po Boží pravici (Sk 7,55). Sedět na Boží pravici znamená sdílet moc a autoritu. Jestliže Spasitel povstává, pak ukazuje svou připravenost jednat.

*Jaký význam má Kristovo
nanebevstoupení pro nás?*

1. *Je zárukou naší záchrany.* Nanebevstoupení je závěrečnou událostí pozemského života Ježíše z Nazareta a zároveň úvodem jeho věčného království. Přijetím Ježíše do slávy dal Otec pečeť pravosti celému vykupitelskému dílu. Vrátil původní slávu a čest Synu, který se dobrovolně ponížil. Zdůraznil

jeho naprosté vítězství nad nepřitelem.

Kristus v oslaveném lidství sedí na pravici Boží. V něm je oslaveno celé lidstvo. Nanebevstoupení dokazuje, že člověk může vstoupit na nebesa a žít v přítomnosti Boží. Naše lidství ponížené a zatracené hříchem je milostí v Kristu znovu přivedeno k Bohu.

Nanebevstoupení Ježíše je našim vlastním nanebevstoupením v Kristu. Věřící jsou s Kristem spojeni jako „větve s kmenem“ (Jan 15.) nebo jako „jednotlivé údy s hlavou“ (1 Kor 12.). Protože jsou s ním spojeni, jsou občany nebes. Kristus vstoupil na nebesa jako „první z nás“ (Žid 6,20).

2. *Po nanebevstoupení přišel Duch svatý v plnosti.* Apoštol Pavel cituje slova zmíněného Žalmu 68: „vystoupil na výsost a dal dary lidem“ a pak jmenuje různé dary Ducha svatého (Ef 4,8-12).

Pán Ježíš oznámil, že Duch svatý přijde v plnosti až po jeho odchodu (Jan 16,7). Duch svatý působí na zemi jistě od počátku, ale nyní nastalo zvláštní „údobí Ducha“. Seslání Ducha svatého o letnicích je přímým důsledkem nanebevstoupení. „Byl vyvýšen na pravici Boží a přijal Ducha svatého, kterého Otec slíbil; nyní jej seslal na nás, jak to vidíte a slyšíte“ (Sk 2,33). Tím začala doba křesťanské církve, mezidobí mezi prvním a druhým příchodem Krista. V tomto období je církev s Kristem spojena vírou a působením „Utěšitele“ — Ducha svatého.

Je to čas milosti, kdy má být v moci Ducha hlásána všem lidem zvěst o záchraně v Kristu. Duch svatý působí a chce každého člověka přivést ke Spasiteli.

3. *Kristus je naším prostředníkem u Otce.* Starý zákon měl své kněze — obětníky a prostředníky mezi člověkem a Bohem. Nový zákon zná jen jednoho prostředníka — jediného kněze Ježíše Krista. Nikdo jiný jím nemů-

že být. Zvlášť podrobně rozvádí toto téma epístola k Židům. Tam se dovídáme, že v nebi je svatyně. Pozemský svatostánek byl modelem nebeských skutečností. Starozákonní obřady byly pouze „stínem“ a předobrazem díla našeho Spasitele. Ježíš Kristus přinesl dokonalejší a provždy dostačující oběť. Není zapotřebí žádných jiných obětí pro odpuštění našich hříchů.

Vstupem na nebesa začala další fáze plánu vykoupení, která trvá dodnes. Na kříži Spasitel prohlásil: „Dokonáno jest.“ Tam bylo zapláceno výkupné — přinesena oběť. Nyní Kristus koná kněžskou službu v nebeské svatyni. I to je důležité. Máme v nebesích Přímlovce, kterému můžeme s důvěrou vyznávat své viny. „Toto vám píši, moje děti, abyste nepřehřeli. Avšak zhřeší-li kdo, máme u Otce Přímlovce Ježíše Krista spravedlivého. On je

smírnou obětí za naše hříchy. A nejenom za naše, ale za hříchy celého světa“ (1 Jan 2,1,2). „Ježíšovo kněžství však nepřechází na jiného, neboť on zůstává na věky. Proto přináší dokonalé spasení těm, kdo skrze něho přistupují k Bohu. Je stále živ a přimlouvá se za ně“ (Žid 7,24,20).

4. Je zárukou vítězství v Kristu a dává posláni církvi. Většina křesťanů se tak dlouze a intenzivně zahleděla na golgotský kříž, jeho poselství lásky a odpuštění, že ztratila ze zřetele horu nanebevstoupení a její poselství moci. Dříve než Ježíš odešel, řekl svým učedníkům: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce, Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do sko-

nání tohoto věku“ (Mat 28,18-20).

Pán Ježíš přijal plnou moc, přijal výsady Božství, které měl před příchodem na zem, tedy i všemohoucnost. On sám připomíná učedníkům tuto velkou pravdu jako záruku důvěry, než jim uložil úkol, program křesťanské církve.

Pro apoštoly odchodem Pána Ježíše všechno nekončí, ale naopak, vlastně teprve začíná. Dostávají misijní rozkaz, mají být svědky jeho života a díla. Nemají nečinně očekávat, kdy se znovu vrátí a vezme je k sobě. Doba očekávání je dobou služby, úsilí o ochranu všech.

Nanebevstoupení nám umožňuje s důvěrou hledět k nebi, kde je náš Přímlovce a Zastávce. Je zárukou našeho oslavení. Je také důvodem existence a programu křesťanské církve. K. NOWAK

LETNICE a prázdný hrob

Začínaly letnice. Jeruzalém vřel ruchem cizinců, kteří přicházeli ze všech světových stran. Chtěli slavit výroční dožínkové slavnosti v chrámě a přinést oběť.

Zvláštní věci se povídaly mezi Židy, kteří přijížděli z různých provincií. Již cestou se živě diskutovalo. „Slyšeli jste o tom Ježíši z Nazaréta?“ tázal se hospodský v nevelké judské vesnici, když svým unaveným nocležníkům připravoval večeři. „Myslíš toho Ježíše, o němž se již loni vyprávělo, že má nadpřirozenou moc a umí dokonce uzdravovat nemocné?“ otázal se mladý muž.

„Ano, právě toho myslím.“

„Copak je s ním? Už cestou jsme slyšeli různé pověsti. Můžeš nám říci něco přesnějšího?“

„No, docela posledními novinkami vám nemohu sloužit, ale je jisté, že tento Ježíš byl ukřižován,“ vyprávěl hospodský. „Byl pro Římany nejistým živlem. Někteří naši lidé ho totiž chtěli udělat Mesiášem. A on sám se dokonce několikrát vydával za Syna Božího. Chtěl být dokonce více než je chrám. Pilát vynesl rozsudek.“ Hospodský se pln očekávání díval po svých hostech, ale nic nenasevřelo tomu, že by byli nějak zvlášť dotčeni jeho vyprávěním. „Tak, je mrtev, a brzy se na celou věc zapomene,“ prohodil jeden cestující, který ani dobře neslyšel začátek.

Kulatý hospodský se však teprve teď rozpovídal: „To je právě to! Už sedm týdnů se proslýchá, že ukřižovaný Ježíš zase vstal! Že žije!“

„Směšné, jednoduše směšné, milý pane,“ vmísil se do řeči vousatý starší muž, „kdo je mrtev, ten je mrtev a nemůže přece znovu vyjít z hrobu!“

„Možná, že ho Bůh vzkřísí v posledním den,“ odpověděl mladý muž, který

neuznával moderní teologii saduceů.

Ještě dlouho se mluvilo kolem dokola. Příštího večera, těsně před slavnostmi, dorazili poutníci do Jeruzaléma. Velmi brzy postřehli, že se všude diskutovalo na jedno aktuální téma: o prázdném hrobě. Byla to nepopíratelná skutečnost; hrob, v němž bylo pochováno Ježíšovo tělo, našli prázdný.

Odnesli snad kněží Ježíšovo tělo? Nechtěli snad, aby se hrob stal uctívaným místem? Proč kněží mlčí? Proč Kaifáš svou autoritou jednoznačně neprohlásí, že Ježíšovo tělo bylo přeneseno na jiné místo? Kdyby řekl jen jediné slovo, Jeruzalém by se zas uklidnil. Oficiální místa nemohla podat věrohodný důkaz proti zprávě, že Ježíš vstal z mrtvých. Nebo snad Josef z Arimatie někde přenesl Ježíšovo tělo? Nepotřeboval snad tento bohatý muž svůj hrob? Josef mohl říci: „Všechno to povídání o zmrtvýchvstání nemá žádný smysl. Podle platného práva byl Ježíš odsouzen a popraven. Jeho hrob je zde. V případě potřeby lze ukázat jeho tělo.“ Ale nic z toho se nestalo.

„Mrtvé tělo určitě někde uklidili Římané,“ pronesl starý muž, který si toužebně přál, aby byl ještě svědkem „osvobození“. „Pak by měli Římané také spor nějak ukončit, vždyť jim může být jen ke škodě.“

Byla zde ještě jedna verze. Šířili ji lidé, kteří věděli, že z oficiálních míst nemohou očekávat žádné řešení. „Určitě ten Nazaretský v chladu hrobu přišel k sobě. On asi nebyl skutečně mrtev. Nějak pak z hrobu vylezl a zmizel. Možná, že navštívil některé ze svých přátel a ti teď rozhláší, že vstal z mrtvých.“ Tak mluvili příznivci saduceů. To byla voda na jejich mlýn, chtěli věřícím demonstrovat, jak je nesmyslné věřit ve zmrtvýchvstání všeobecně a zde konkrétně v Ježíšovo zmrtvýchvstání. Jejich názorům však lidé nevěnovali valnou pozornost.

Onen mladý muž, který již cestou

do Jeruzaléma rozhodně vystupoval proti náboženským obřadům ze zvyku, protože si všiml, že i taková velká sejití slouží jen k udržování tradice, ještě s několika dalšími zastával jiný názor: „Jak může polomrtvý člověk, který nějak vyleze z hrobu, zapůsobit tak mocně na své přátele, kteří dávají v sázku svůj život, když tvrdí, že Ježíš vstal z mrtvých? Polomrtvý, těžce zraněný Ježíš nemohl přece působit dojem vítěze nad smrtí! A právě to jeho přátelé říkají! Ne, ne, musíte nám přinést jiné argumenty. Tento názor nemůžeme přijmout.“

A ještě jedna věc je zvláštní: Třebaže celé město již po týdny hovoří o „prázdném hrobě“, žádný z těch lidí, od nichž tyto řeči pocházejí, nevystoupil veřejně.

Ale dnes ve svátek se zdá, že něco zvláštního visí ve vzduchu. Copak je to tam za velký zástup lidí? Skupinka mužů a žen a kolem nich obrovský zástup posluchačů. „Toho Ježíše vzkřísil Bůh z mrtvých, a my všichni jsme toho svědkové,“ prohlašoval jakýsi muž, který nepůsobil dojemem oficiálního řečníka. Určitě to nebyl teolog ani zástupce vrchnosti.

Jeho slova učinila hluboký dojem. Všichni mu dobře rozuměli. A přitom patřili k národům rozličných jazyků. Prozrazovalo to jejich oblečení. Zástup byl zasažen. Někteří odcházeli pryč a říkali si něco, jako že „jsou asi opilí vínem“. Jiní se však tázali: „Muži bratři, co máme činit? Věříme tomu, co jste řekli. Jsme přesvědčeni o tom, že máte pravdu. Ježíš byl jistě Mesiáš. Věříme, že vstal z mrtvých.“

„Nechte se tedy pokřtít.“

Dva mužové z Pamfylie, kteří velmi pozorně naslouchali, popošli poněkud stranou. „Co myslel tím, že my všichni jsme svědkové jeho zmrtvýchvstání? My, ty a já, jsme přece neviděli zmrtvýchvstání.“

„Nesmysl, myslel své přátele, kteří stáli kolem něho.“

„Ale vždyť to byly asi jen čtyři nebo pět žen, které objevily prázdný hrob!“

„Jak mohou ženy něco takového dokázat?“ řekl starší muž, který byl velmi zasažen. „Můžete si vůbec představit, že na základě jejich výpovědi bude někdo věřit, že Ježíš opravdu vstal z mrtvých? Nikdo a nikdy. Ježíš byl jistě viděn od všech těchto lidí. Ženy snad mohly svědčit jen o prázdném hrobě. Ale o to zde pravděpodobně vůbec nejde. To je již samozřejmá skutečnost.“

„To je právě ono. Ti lidé mají jisto-

tu. Jak jinak by si troufali vystoupit právě teď a zde v Jeruzalémě? Proto zůstali vlastně tak dlouho zde, kde se každý na místě může přesvědčit o jejich tvrzení. Mrtvé tělo přece nemůže jen tak jednoduše zmizet. Musí být nějaké svědkové. Tak obrovská lež by se musela jednou projevít.“

A všude, kam dosáhla zvěst o Ježíšově zmrtvýchvstání, rostlo nadšení a naděje, ale také posměch a pohrdání. Je tomu tak dodnes. K. Šp.

...A PROTO JÍ DŮVĚŘUJEME

„Již dlouho jsem nečetla tak nezábavnou knihu,“ řikala si mladá dívka, když odkládala knížku, kterou právě dočetla. „Škoda času nad ní stráveného.“

Po nějaké době se vracela vlakem domů z dovolené, a jak to už při delších cestách bývá, rozpřel se mezi cestujícími rozhovor, v němž zvláště vynikal svým humorem a šarmem sympatický muž, který seděl právě proti této mladé dívce. Je pochopitelné, že po chvíli se účastníci družné zábavy nazvali představili. Když onen příjemný muž oznámil své jméno, poznamenala dívka: „To je ale shoda jmen. Mám doma knížku, kterou napsal spisovatel stejného jména, jaké máte i vy.“

„Proč shoda jmen?“ otázal se muž. „Já jsem autorem této knihy.“

Když se dívka vrátila večer domů, usedla ke knížce, kterou předtím omrzele odložila a četla ji se zájmem dlouho do noci. Kdysi nezábavné stránky ji nyní přímo fascinovaly.

Proč? — Protože poznala autora a oblíbila si ho.

Uvedeným příběhem si můžeme vysvětlit rozdílný přístup ke Knize knih — bibli. Jsou lidé, kteří ji začnou číst bez zájmu a zakrátko ji odloží. To proto, že se neseznámili s Autorem. Jakmile však zatouží po jeho poznání, začne se měnit i jejich vztah k jeho inspirovanému slovu. A tak jako se setkáváme s různými názory na Boha, tak nacházíme také

RŮZNÉ NÁZORY NA INSPIRACI

Mezi nejrozšířenější patří názor, že bible je pouze lidské dílo bez božského vlivu. Je pochopitelné, že jej zastávají všichni ateisté. Pro všechny, kteří se takto na bibli dívají, je pouze knihou, jež má svoji historickou hodnotu tak, jako třeba Homérova Odyssea, Mohamedův Korán, Danteho Božská komedie nebo Shakespearovy tragédie. Snad ji mohou stavět i nad všechna ostatní díla, ale zůstává stále jen lidským výtvorem.

Mezi zastánci tohoto názoru nacházíme lidi, kteří považují Ježíše Krista za vymyšlenou a nehistorickou postavu. Proti tomuto názoru se postavil Jean Jacques Rousseau — francouzský osvícenecký filozof. Řekl, že je ne-

možné, aby si Ježíše Krista někdo vymyslel. Kdyby se tak stalo, pak by pisatel evangelií musel být větší než jeho dílo — Ježíš Kristus. Učedníci, kteří jsou pisateli evangelií, přece sami o sobě prohlašovali, že jsou hříšní a nedokonalí, a proto Ježíšova svatost byla jejich ideálem. Kdyby pisatelé jednotlivých biblických knih byli tak nadaní a geniální, že by sami od sebe dokázali vytvořit tak úžasné dílo, pak by byli napsali ještě další spisy. Jak je tedy možné, že kromě několika stran, jež byly pojaty do kánonu Písma, nic jiného nevytvořili?

Ptejme se dál. Jestli je Písmo pouze lidským dílem, jak mohli jeho pisatelé přinést tak mnohá proroctví, sahající někdy až do naší doby? Proroctví se naplnila a splňují se i v současnosti. Objektivní a nezaujatý čtenář bible přichází k závěru, že bible není jenom lidské dílo.

Ve vztahu k inspiraci Písma se také setkáváme s názorem, že bible je výhradně Boží kniha, která vznikla bez jakéhokoli lidského přičinění. Tento názor stojí v přímém protikladu k názoru předcházejícímu. Jeho zastánci se domnívají, že jednotliví pisatelé biblických knih byli při psaní zcela pasivní. Podobali se magnetofonu, na který Bůh ve fázi zjevení něco „nahrál“ a oni pak při psaní vše doslova reprodukovali. Jejich osobnost byla vyřazena, takže napsaný text byl uchráněn všech rušivých a mylných lidských prvků.

Každému čtenáři, který přečte a porovná několik biblických knih od různých pisatelů, musí být jasné, že nebyly napsány pod mechanickým a přímým diktátem, ale že jednotliví pisatelé každé z nich vtiskli osobitý ráz. Tak se v nich zrcadlí vlivy doby a prostředí, ve kterém pisatelé žili, jejich povolání, znalost jazyka, gramatiky a podobně.

Je nemožné představit si, že by Izaiáš mohl napsat svoji šestou kapitolu, aniž by byl jako člověk hluboce zasažen viděním Božího trůnu. Nelze věřit, že při vzniku knihy Pláč Jeremiášův by pisatel byl jen pouhým mechanickým nástrojem ke psaní. Vždyť při její četbě přímo cítíme dojetí a vidíme slzy, které stály v očích pisatele. A co teprve David při psaní 23. nebo 103.

žalmu, ze kterých přímo vyzařuje radost a vděčnost lidského srdce zasaženého Boží milostí a láskou. A už vůbec si neumíme představit, že bychom za slovy apoštola Pavla k Římanům 9,1-5 necítili právě jeho velkou lásku.

Výstižná jsou zde slova E. Sauera, který napsal, že „mechanická inspirace, kdy člověk píše jako automat, je příznačná pro okultismus a spiritismus, a proto je démonická. Tam působí zlý, inspirující duch, který zcela vyřadí lidskou individualitu. Božské zjevení nemá s takovým vyřazením lidské osobnosti nic společného. Bůh si nepřeje odstranit lidské vědomí a nemění člověka v automat. Bůh u člověka nevyřazuje schopnost představitosti, ale naopak ji posiluje a usměrňuje. Boží zjevení vytváří společenství lidského ducha s Duchem božským. Vede k posvěcení, osvětluje člověka a staví jej do služby lidem. Bůh netouží po pasivních „mediích“, ale po aktivních „Božích lidech“ (2 Petr 1,21). Nechce mít mrtvé nástroje, ale živé a posvěcené spolupracovníky, nechce mít otroky, ale přátele (Jan 15,15). Proto i jejich inspirace není mechanická, ale organická. Není magická, ale božsky přirozená. Nejde v ní o mrtvý diktát, ale o živé slovo Ducha. Jedině tak se Boží slovo stává lidským a lidské slovo Božím.“

V souvislosti s tímto názorem ještě připomeňme, co napsala E. G. Whiteová: „Bible, která obsahuje Bohem dané pravdy vyjádřené v lidské řeči, je spojením božského s lidským. Bohu se zalíbilo sdělit svou pravdu světu skrze lidské prostředníky. Sám svým svatým Duchem zvolil lidi a dal jim schopnost, aby toto dílo mohli vykonat. Bůh vedl jejich mysl, aby vybrala to, o čem budou mluvit a o čem budou psát. Poklad byl svěřen hliněným nádobám, přesto je však z nebes. Svědectví je podáváno nedokonalým výrazem lidské řeči, a přece je to svědectví Boží.“

Zastánci jiného názoru tvrdí, že bible je jen zčásti inspirována. Toto mínění je mezi křesťany rozšířeno nejvíce. Jeho obhájce dělíme na několik skupin. Snad nejpočetnější jsou zastoupeni obhájci názoru, že bible Boží slovo „obsahuje“, ale „není jím“.

Je mnoho teologů, kteří v bibli vidí četné legendy, mýty a omyly. To jim však vůbec nevádí, aby v ní nehledali i „Boží slova“, která je potřebí „umět poznat“. Do skupiny těch, kteří si předsevzali osvobodit Písmo od všech domnělých mýtů, patří i teolog Rudolf Bultmann, podle něhož by za inspirované slovo neměly být považovány ty části Písma, které jsou moderním člověku nepřijatelné. Ve skutečnosti jde o všechno, co je nadpřirozené a co nazýváme zázrakem. (Kristova pre-existence, jeho narození z panny, jeho božství, divy, jeho zástupná smrt na kříži, zmrtvýchvstání, nanebevstoupení, druhý příchod v slávě, existence andělů apod.)

Při tomto přístupu k Písmu se tážeme, zda z něho pak vůbec něco zůstane. Vždyť je v něm všechno tak organicky spjato, že je nemožné něco odstranit beze škody. Podle tohoto pojetí by bylo potřebí odstranit i víru v Boha, protože také zde člověk stojí před něčím nepochopitelným a nadpřirorodním.

Jestliže podle těchto teologů musí člověk Boží slovo v bibli vyhledávat, pak zůstává problémem, podle jaké normy to má dělat. Kdo opravňuje člověka, aby určil, která věta v bibli je Boží myšlenkou a která není? Je přímo paradox, když na jedné straně by člověk nebyl schopen přijmout inspirované Boží slovo a na druhé straně by ho měl objevovat v bibli naplněné chybami a omyly.

Netze přijmout názor, že by Bůh chybnými cestami a omylnými prostředky vedl člověka k poznání pravdy, jež ho má přivést na cestu spasení. Jestliže by v Písmu bylo obsaženo tak mnoho legendárních a mytologických zpráv, pak bychom nutně museli dospět k názoru, že i sám Ježíš, proroci a apoštolové se mýlili, protože i oni přijímali Boží slovo bez výhrad.

Dále jsou zde ti lidé, kteří věří, že inspirací byli zasaženi pouze pisatelé biblických knih, ale jejich záznamy jsou již lidské. Jinými slovy řečeno: Bůh svým vyvoleným lidem zjevil obrysové určité pravdy, ovšem k jejich vyjádření jim dal naprostou volnost.

Ze zkušenosti všichni dobře víme, jak důležitá je volba slov, jimiž mají být vyjádřeny důležité myšlenky v některých závažných situacích. Takovými jsou např. formulace zákonů, vyhlášek a předpisů, soudní nebo diplomatické dokumenty apod. K čemu by byly znamenité myšlenky, kdyby měly být vyjádřeny jen nevhodnými slovy? Nastínil by filozof někomu své myšlenky a očekával by pak od něho, že je napíše a tak sdělí jiným?

Jestliže si Bůh vybral určité lidi, aby jim zjevil tajemství spasení, proč by neměl vést i jejich mysl, když psali zjevení pravdy? Mohli by je podat zkresleně. Jak snadno člověk něco opomene, nebo něco přidá.

Toto pojetí inspirace je v příkrém rozporu s všeobecně rozšířenou teologickou praxí, při které se důsledně a úzkostlivě zkoumá původní text Písma a při řešení teologických otázek se právě vychází z jednotlivých slov.

Z četných svědectví biblických pisatelů uveďme alespoň dvě, která jednoznačně odpovídají na tuto otázku. Apoštol Pavel uvádí: „... mluvíme ne tak, jak nás naučila lidská moudrost, ale jak nás naučil Duch a duchovní věci *slovy Ducha vykládáme*“ (1 Kor 2,13). A ještě připomeňme Petrovo svědectví: „Toho si buďte především vědomi, že žádné proroctví v Písmu nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti. Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé, posla-

od Boha“ (2 Petr 1,20.21).

K získání správného pohledu na Písmo musíme mít k němu správný přístup. Vždyť je to dopis, který nám poslal z lásky nebeský Otec. Nechal ho napsat pro nás hříšníky. Jestliže ho s láskou přijímáme, pak opravdu poznáme, že je to Boží slovo.

Vzpomínám si na jeden zážitek ze školy. Kdosi ze spolužáků jednou přinesl recept na „tajný inkoust“. Namíchal jsme ho a pak jsme si jím psali

dopisy. Dostali jsme do ruky čistý list, ale když jsme ho doma nahřáli, objevila se na něm zpráva. Teplo bylo potřebné k tomu, aby se objevilo písmo. A podobně je tomu i s bibli. Abychom poznali, že je Božím dopisem a Písmem svatým, potřebujeme teplo lásky. Chladný rozum Boží poselství nikdy nepozná a nepřečte. Jenom srdce rozehřáté láskou k Bohu přijímá bibli jako inspirovanou nebeskou zvěst.

J. D.

BIBLICKÉ POSTAVY

(10)

Pavel — člověk

V prvním článku o apoštolu Pavlovi jsme se pokusili odpovědět na otázku, kdo byl Pavel. Na konci našich úvah si tuto otázku klademe znovu.

Jak apoštol Pavel vypadal, o tom nemáme mnoho informací. Jsme na tom právě tak, jako křesťané v Kološích a Laodiceji, kteří ho osobně neznali (viz Kol 2,1). Jisté je, že nikdy nezapomněl na svůj původ z pokolení Benjaminského, právě tak jako na své vzdělání u nohou Gamalielových. Toto skutečnost lidí v Efezu a v Korintu i na jiných místech jistě uznávali. A muž, který už snad překročil pátou desítku věku svého života, nazval jednou sám sebe Pavlem starým (Filemon 9).

Podle četných narázek a slov o vlastní tělesné slabosti smíme usuzovat, že neměl imponující zjev. Nevynikal postavou ani výrazem tváře (2 Kor 10,10). Ve tváři apoštola Pavla bylo jistě vepsáno všechno to, co je vepsáno do tváří ostatních Adamových synů; jsou „obrazem a slávou Boží“ a přece podrobeni hříchu a smrti (Řím 5,12).

Pavlova osobnost vykazuje určité protiklady, které by duchovně člověka beznadějně rozdrtily. Jeho však nezničily, naopak, dodávaly jeho nitru mohutné napětí, které se uvolňovalo v energii velkého životního díla.

Nejzřetelněji se ono napětí projevovalo v kontrastu chatrného těla a jeho fyzické výkonnosti. Slabé a nemocné tělo bylo křehkou „hliněnou nádobou“, jak je sám nazval. Pavel — výrobce stanů je přirovnal k lehkému stanu, který nemá dlouhého trvání. O vlastní tělesné nemoci píše v epistole ke Galaským a s uznáním mluví o tom, že jím nepohrdli pro jeho „tělesný stav“ (Gal 3,13.14). Nejdokladnější je zmínka o těžkém chronickém utrpení: „Osten v těle, anděl satanův, který mě bije do tváře,“ tak nazývá toto utrpení. Ještě se nikomu nepodařilo zjistit, o jakou nemoc šlo. Víme jen, že na jeho opakovanou modlitbu o uzdravení, na zoufalé prosby o pomoc, přišla Boží odpověď: „Stačí, když máš mou milost; vždyť v slabosti se projevuje má síla“ (2 Kor 12,9).

Síla v slabosti! To je Pavlovo vylíčení onoho napětí. Jeho chatrné tělo bylo poseto četnými jizvami: jednou ka-

menován, pětkrát odsouzen ke čtyřiceti ranám bez jedné, třikrát trestán holí (2 Kor 11,25). K tomu všemu musíme připočíst hlad a zimu, žízeň, horko, ztroskotání na moři a věznění. Pavel asi častěji na sobě zakusil to, co

později vyzpovídal na svém druhu Timoteovi (1 Tim 5,23) a co ještě dnes cestující v Orientu může snadno zažít, že jeden doušek vody, který žíznlivě konečně našel, chová v sobě zhoubné zárodky nemoci. Jindy položertem říká: „Dovedu trpět nouzi, dovedu mít hojnost. Ve všem a do všeho jsem zasvěcen: být syt i hladov, mít nadbytek i nedostatek. Všecko mohu v Kristu, který mi dává sílu“ (Fil 4,12).

Druhým rysem Pavlovy osobnosti je velká pokora a zároveň schopnost mluvit o sobě neskromně, s pocitem sebevědomí. Charakteristické je vyznání v prvním listu Korinským: „Jen Boží milostí jsem, co jsem, a jeho milost ke mně nebyla nadarmo, ale naplnotil jsem se víc než oni všichni...“ (1 Kor 15,10). To nejsou fráze, nýbrž pravé vyznání: Před Bohem červ, před lidmi jako orell!

Těsně s touto polaritou jeho zážitků se pojí další rys. Pavel má měkkou povahu, je plný soucitu. Pláče a dokonce mluví o svém pláči, pohnutí a lásce (2 Kor 2,4). Pomníky této soucitné povahy jsou jeho vřelé epístoly Filipenským a Filemonovi. Také 13. kapitola v prvním listu Korinským, velepisně na bratrskou lásku, vytryskla z jeho citlivé duše.

Někdy je však tento soucitný a také velmi tolerantní Pavel přísný, hřímá a jeho slova jsou jako blesky. Počátek epístoly ke Galatským prozrazuje takového Pavla. Odpůrci mu posměšně předhazují, že ten osobně přítomný Pavel je slabý a nepatrný, zatím co z dálky pronáší přísná a ostrá slova. „Jeho listy jsou tvrdé a přísné, ale když je osobně přítomen, je slaboch a jeho řeč neznámá nic.“ (2 Kor 10, 10). Ještě výraznější je to v případě dopisu Korinským. Tento list sbor napřed hluboce zarmoutil; možná, že jej Korintští v prvním návalu hněvu roztrhali. Snad by se jeho ztráta dala takto vysvětlit, poněvadž v něm stálo tolik pro ně trapného obvinění. Apoštol jim však později napsal: „Jestliže jsem vás ve svém listě i zarmoutil, nelituji toho...“ (2 Kor 7, 8-10). Vůči svým odpůrcům, vlastně odpůrcům pořádku, byl velmi přísný.

ČLOVĚK V KRISTU

Co bylo jádrem jeho teologie? Pavel — to byl předně člověk, který žil v Kristu (2 Kor 12,2). Pouze v Kristu může člověk mít správný vztah k Bohu a mít podíl na novém životě, který Kristus přišel darovat. Jen v Kristu může člověk zemřít svému hříchu a opět povstat k novému životu, smířen s Bohem. Od okamžiku, kdy se Pavel setkal s Kristem na cestě do Damašku, věděl, že jeho život musí ovládat Pán, kterého dříve nenáviděl. To, co Pavel přijal od Krista, to nebyl nový mravní systém, ani nová nauka, nýbrž nový život. Život, který dává vítězství nad hříchem a jenž tvoří nové společenství, neboť všechny přehradby byly strženy a odstraněny.

Pavel má mnoho co říci také nám dnes. V živém Kristu, v Pánu a Spasiteli, našel vyrovnanost a pokoj, které nenalezl v zákonickém náboženství. Shledal, že v Kristu se stal pravým člověkem. Začal rozumět sám sobě a smyslu svého života. Poznal, že každý člověk je stvořen pro společenství s Bohem. Tato skutečnost vedla Pavla k přesvědčení, že v Kristu byly zbořeny všechny přehradby, ať rasové, kulturní či sociální. Ten jedinečný poměr křesťana ke Kristu není pouze vnitřní a duchovní. Jde o poměr, který přirozeně přinesl novou svobodu a společenství praktického významu mezi všemi, kteří jsou „v Kristu Ježíši“.

Skrze Kristovu smrt na kříži a jeho vzkříšení byl Pavel osvobozen od všelikého problému viny. Nic si nenalhával, porozuměl, že není takový, jaký má být. Poznal, že stále sebezdokonalování nikdy nemůže být cestou k osvobození od vědomí viny. Jen skrze to, co Kristus pro něho vykonal, našel osvobození od viny a nový cíl života, který skutečně stojí za to.

Pavel také poznal, že na základě svého nového poměru k Bohu obdržel novou svobodu ve vztahu k jiným lidem. Nezáleží na tom, zda jde o muže či ženy, židy nebo pohany, otroky či svobodné, prosté či vzdělané. Poznal, že každý člověk má před Bohem stejnou cenu. Pavel ukázal v tomto směru cestu pozdějším pokolením. Tím přispěl, i když to mnozí nechtějí přiznat, ke zrušení otroctví.

Jelikož byl přesvědčen, že všichni muži i ženy jsou před Bohem rovni, bylo mu jasné, že vždycky musí respektovat city a víru jiných lidí. Jeho rada křesťanům v Korintu, kdy šlo

o otázku jedení masa obětovaného v pohanských chrámech, to potvrzuje. Ježíš učil: „Všecko, co byste chtěli, aby vám lidé činili, i vy činite jimi!“ (Mat 7,12) Pavel přijal Ježíšovo slovo se vši vážností. Měl pevné přesvědčení a přesně věděl, co má mluvit a dělat. Dnes se přesvědčenost často pojí s nesnášenlivostí, fanatismem a omezeností. Pavel je výmluvným příkladem, že člověk může mít hluboké přesvědčení, a přece být snášenlivý a laskavý. Proto jen v nejkrajnějších případech uvažuje o vyloučení ze sborového společenství. I když silně potíral protivníky, dokazoval zároveň vůči nim snášenlivost, jakou by měli praktikovat mnozí jeho následovníci. Tato stránka jeho života je asi tím nejlepším důkazem, že byl opravdu velkým člověkem.

Při četbě Nového zákona získáme dojem, že Pavel se nikdy nepovažoval za velkého člověka. Jeho skutečná velikost nespočívala v jeho přirozených darech, i když byly velké. Zdá se, že jeho velikost není ani v jeho úspěších v misijní práci, ani v teologických spisech, i když napsal více než třetinu Nového zákona.

Pavlova velikost plně vynikne, když se na něj podíváme tak, jak se on díval sám na sebe: „Znám člověka v Kristu“. Je mužem, který zapřel sám sebe tím nejradikálnějším způsobem. Pro něho byl zmrtvýstalý Pán všechno! „Všecko, co jsem dříve pokládal za zisk, naučil jsem se pokládat pro Krista za ztrátu, ... neboť to, že jsem poznal Ježíše, svého Pána, je mi nade všecko“ (Fil 3,8). V tom je nám Pavel zářným příkladem.

J. MARCOLLA

MĚSTO EBLA A DOBA PATRIARCHŮ

V letech mezi oběma světovými válkami došlo k mnoha archeologickým objevům, které osvětlily dobu patriarchů. Potvrzují historičnost biblických zpráv tak důkladně, že prof. Albright, odborník v oboru biblické archeologie, mohl v roce 1950 říci: „Sotva je dnes ještě nějaký badatel biblické historie, na kterého by nezapůsobily nálezy, jež se tak rychle dostávají na světlo a které dokládají historickou pravdu o době a životě patriarchů, jak nám je líčí bible.“

Příznivá situace se v posledních letech přesto změnila, protože biblická zvěst o patriarchích byla z hlediska historie silně napadána. Připomínalo to léta, ve kterých destruktivní kritika slavila své triumfy. Když se vědci, kteří věřili Písmu, chystali k nové a účinné obraně bible, dostali neočekávanou pomoc, přišla z dávného města Ebla. Kdo z učenců věděl něco před rokem 1976 o tomto jménu? Kdo z nich věděl, kde se toto město nacházelo? Pojednou se však do světa rozletěly zprávy o senzačních nálezech, ke kterým došlo v syrském městě dávného starově-

ku. A dnes, po čtyřech letech, zní toto jméno nejen archeologům, ale i čtenářům bible a historikům tak samozřejmě, jako jména Qumrán, Amarana nebo Ras Šamra — Ugarit.

V létě roku 1971 jsem navštívil Tell Mardikh, velký pahorek zřícenin v severní Sýrii, který má rozlohu 56 ha. Nachází se 55 km jižně od Aleppa. Tam v roce 1964 prováděla vykopávky italská expedice. Chtěl jsem se seznámit s výsledky jejich práce. Vedoucí vykopávek, prof. Paolo Matthiae z univerzity v Římě, mne prováděl různými úseky pahorku, které v posledních sedmi letech odkryl. Měl jsem dojem, jako by jej výsledky vykopávek zklamaly. Přesto, podle mého úsudku, udělal dost. Našel kamenné sochy, na kterých bylo napsáno, že Tell Mardikh je totožný se starým městem Ebla — významným městem, o kterém nám podávají zprávy klínopisné záznamy z třetího tisíciletí př. K.

K významnému obratu došlo v roce 1974. Tehdy se na denní světlo dostalo 42 tabulek popsaných klínovým písmem. Archeologové je našli v rui-

nách bývalého královského paláce. Prof. Pettinato rozpoznal v tabulkách dokumenty z obchodního života a státní správy tehdejší doby. Byly sice psány sumerským klínovým písmem, ale jazykem podobným jazykům kanaánským. Tento objev pouze předcházela ještě hodnotnější a závažnější objevům, které archeologové očekávali. A skutečně, rok nato došlo v Ebla k tak senzačnímu nález, který — podle některých učenců — svým významem zastihuje objevy v Qumránu a Ras Šamra — Ugaritu. V létě 1975 objevil celý archiv, čítající 15 000 tabulek. Tyto tabulky byly původně uloženy na dřevěných regálech v jedné z místností královského paláce. Asi tak, jako dnes ukládáme v regálech gramofonové desky — na stojato. Když později požár zničil celý palác, shořely i dřevěné regály a tabulky se sesuly na podlahu. Zříceniny paláce je přikryly.

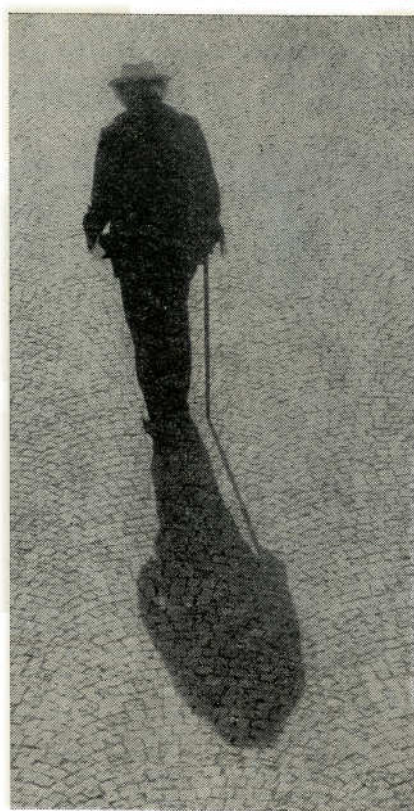
To však ještě nebyl poslední objev. V následujících dvou letech archeologové našli další tabulky, takže v roce 1978 měli již celkem 20 000 tabulek, které vykopali z ruin paláce. Bude to trvat mnoho let, než učenci všechny tabulky přečtou, přeloží a zveřejní. Nutno ještě podotknout, že tabulky jsou mimořádně velké a obsahují hodně textového materiálu.

Podle obsahu je možno tabulky zařadit do několika skupin. Většinou se jedná o dokumenty obchodní a úřední. Království Ebla bylo spojeno široce rozvětveným mezinárodním obchodem se všemi částmi tehdy známého světa. Obchodní státní monopol se zabýval hlavně textiliemi, mědí, dřevem a polodrahokamy. Mnohé tabulky obsahují smlouvy s jinými státy, korespondenci s panovníky jiných zemí a královské výnosy. Další tabulky obsahují texty literárního charakteru. Mezi jiným líčí kanaánské podání potopy a stvoření světa. Jiné tabulky zaznamenávají tehdejší zákony. Mnohé tabulky patří do oblasti jazykovědné. Obsahují dlouhé sloupce sumerských slov na jedné straně a jim odpovídající kanaánské termíny na druhé straně. Do celá se dají srovnat s moderními dvojazyčnými slovníky. Protože kanaánský jazyk užívaný v Eble je příbuzný biblické hebrejštině, mohou mít „slovníky“ z Eby velký význam k lepšímu pochopení řeči Starého zákona.

Texty, které se již podařilo zpřístupnit, alespoň kruhu odborníků, podávají nový obraz Sýrie druhé poloviny třetího tisíciletí př. Kr. Dozvídáme se, že Ebla bylo velké město s 260 000 obyvateli, z nichž 11 tisíc bylo zaměstnáno v královském paláci. Mezi jmény obyvatel se často vyskytují jména známá z bible. Jsou to jména jako Abram (Abraham), Ismailu (Izmael), Israilu (Izrael), Mikailu (Michael) a Isaja (Izai). Jeden ze šesti králů z Ebla, kteří jsou jmenováni v textech, má jméno Hebrum, shodné s biblickým jménem Heber (1 Moj 11,15-17).

Je také zajímavé, že mezi palestinskými městy, se kterými korespondovali králové z Ebla, je hodně známých měst, o nichž píše bible, jako Dor, Gáza, Azor, Joppe, Lachis a Megiddo. Jeruzalém se objevuje v názvu Sálem, tak, jak se původně v dobách patriarchů jmenoval (1 Moj 14,18). Ale ani těmito významnými objevy nebylo vyčerpáno všechno. Na podzim r. 1977 jsme se dověděli, že na jedné tabulce z Ebla je jmenováno 5 měst, přesně v pořadí, jak je jmenuje i bible. Jsou to města Sodoma, Gomora, Adamat, Seboim a Bélam (1 Moj 14,2).

Nic nemohlo způsobit větší senzaci, než tento poslední nález. Ve světle tohoto významného objevu a s přihlédnutím právě ke 14. kapitole 1. Mojžíšovy, bych se chtěl ještě zmínit o prof. Albrightovi. Když v roce 1936 viděl, jak jeden nález za druhým osvětluje biblickou patriarchální dobu napsal:

„MALÁ NÁSOBILKA“ o křečových žilách

Bible nám radí, abychom použili všechny dostupné prostředky pro uchování tělesného zdraví. Mnoho lidí má tzv. „křečové žíly“ a trpí potížemi, které se k nim váží. Uvádíme základní informace, které by měl znát každý.

Křečové žíly bývají dědičné. (V podstatě jejich vzniku nemůžeme zabránit.) Je to skoro jako osud. Na něco však můžeme mít vliv a něčemu zabrá-

„1 Moj 14. kapitola je považována u těch nejopatrnějších učenců za nehistorickou. Ale teď naše znalosti o této době rostou.“ Po devatenácti letech v opraveném vydání knihy tato věta zněla: „1 Moj 14. kapitola už nemůže být považována za nehistorickou. Potvrzuji nám to různé nálezy.“ Co by asi napsal teď, kdyby se byl dožil vykopávek v Ebla roku 1978?

Těchto několik myšlenek o nálezech z Ebla dávají čtenáři jen tušit, co se možná ještě objeví při dalším studiu tabulek. Nesmíme zapomenout, že obsah všech tabulek se ještě nedostal na veřejnost, protože archeologové a odborníci na stará písma je přečetli zatím jen zběžně. Důkladné prostudování tisíce textů vyžaduje čas. Proto každý přítel bible a dějin starověku s napětím čeká na další odhalení z Eby a na jejich brzké zveřejnění.

S. H. HORN

nit můžeme: aby se člověku, který si ce má křečové žíly, ale nemá s nimi potíže, jeho stav nezhoršoval až k závažné žil a dalším možným následkům, dokonce až k plicní embolii. Jak tomu zabránit? Denním tréninkem lýtkových svalů, které působí na krevní oběh jako pumpa a které podmiňují návrat krve k srdci.

Padesát sedm procent všech dospělých lidí má křečové žíly lehčího nebo těžšího stupně. To není nic nového, protože už ve starověku, před 5000 lety měli lidé křečové žíly, jak nám to dokazují malby a zprávy egyptských papyrů. Dokonce i černoši v afrických pralesích mají křečové žíly.

Mezi křečovými žilami je přece jen rozdíl. Jsou lidé, kteří je mají silné jako prst, ale nijak jim nevadí a nestěžují si na ně. A pak jsou lidé, kterým se křečové žíly zanítily a dostali tzv. „otevřenou nohu“. Pak jsou vnitřní křečové žíly, které se nalézají v hloubce lýtkových svalů a které můžeme zjistit jen rentgenem. Snad každý čtvrtý obyvatel města má tyto vnitřní křečové žíly. Švédská statistika z roku 1977 uvádí: Na jedné velké klinice bylo mezi zemřelými 55 % úmrtí, jež měla příznaky plicní embolie. V 18 % byla embolie přímou příčinou smrti. Zde jasně vyniká význam onemocnění krevního oběhu. Sedmdesát procent všech trombóz, ze kterých vzniká plicní embolie, začíná v lýtkových žilách.

Lidé, kteří mají křečové žíly, by měli znát dvě základní pravidla:

1. Zabraň všemu, co by mohlo narušovat průchod krve.
2. Aktivizuj nejdůležitější pomocný motor pro nerušené proudění krve — práci lýtkových svalů.

Často používáme gumové podvazky, které zaškrcují končetiny, vedou k podstatnému zhoršení krevního oběhu zvláště, jsou-li nošeny po celý den. Škodlivé je i dlouhé sezení nebo dlouhé stání, při kterém zase působí váha krevního sloupce při zpomaleném obě-

hu. Lýtčové svaly, které působí jako pumpa, musíme trénovat každý den, aby dostatečně napomáhaly zpětnému proudu krve. Minimálním požadavkem pro takový trénink je hodinová rychlá chůze. To si může zařídít každý. I ten, kdo jezdí do práce autem, může zaparkovat dále od parkoviště, aby se prošel aspoň čtvrt hodiny. Který způsob je nejlepší? Jděte k nejbližšímu bloku domů, jak nejrychleji můžete, pak zvolněte chůzi a jděte hodně pomalu. Po pár minutách rychlou chůzi opakujte znovu. Dbejte na to, abyste 15 minut takto popsané chůze udělali během dne aspoň čtyřikrát. Jít na procházku jen jednou týdně někdy v neděli — to naprosto nestačí.

Teplo je pro křečové žíly jed, protože napomáhá městnání krve. Kdo má křečové žíly, neměl by se opalovat dlouhé hodiny. V koupelně by si měl dát nad vanu velký nápis „Koupání zakázáno“. Místo koupání by se měl sprchovat ráno a večer v teplé vodě a po umytí si pak osprchovat nohy studenou vodou. Kdo má sklon ke křečovým žilám, ten by neměl navštěvovat termální lázně. Místo toho se doporu-

čuje dvakrát týdně si pořádně zaplavat. Podle výzkumů studená voda — ať sprchou nebo poléváním — vzpruží funkci lýtkového svalu až o 28 %, zatímco termální koupele ji zhorší až o 40 %.

Zlobíš se, že v neděli není pěkné

počasí? Nic si z toho nedělej. Vhodně se oblékni a udělej si dvakrát tak dlouhý výlet — to doporučují odborníci. Nezapomeň i na vhodnou obuv, která při tvoření křečových žil hraje také svoji úlohu. Nejlepší je chůze na bosu. Kdo má možnost chodit o dovole-

KDYBYCH MOHL ZNOVU ZAČÍT...

„Co mám dělat? Jak to mám dělat? Kdyby tvé děti byly dnes malé, co bys dělal?“ — Tyto otázky zmítaly srdcem otce, který seděl naproti mně. Jeho oči prosily o pomoc. Trpěl proto, že jeho syn se dostal na scestí. Měl pocit, že jako otec selhal.

Jeho slova na mne zapůsobila. Vždyť zřejmě není žádnou výjimkou. Podobné otázky si kladou mnozí jiní, kdo berou své rodičovství vážně. Přemýšlel jsem o tom a našel jsem několik odpovědí.

1. Kdybych mohl začít se svou rodinou ještě jednou, miloval bych více matku svých dětí. Neváhal bych ji prokazovat svou lásku, aby naše děti viděly, že ji mám opravdu rád. Choval bych se k ní přátelsky a galantně. Otevřel bych jí dveře do auta, pomohl při prostírání stolu. Nosil bych jí často třeba i drobné dárky. Kdybych byl z domova, poslal bych jí dopis. Na procház-

ce bych se nestyděl vzít ji za ruku. Před svými dětmi bych o ní mluvil hezky a v jejich přítomnosti bych ji chválil.

Vědomí, že se rodiče mají rádi, dává dětem pocit jistoty a bezpečí. Takové děti nepotřebují mnoho vysvětlování, co je to láska.

Zní to sentimentálně? — Možná. Jsem však přesvědčen, že mnohé rodiny potřebují tento druh sentimentality. Láska je jako rostlina, kterou musíme pěstovat, jinak chradne.

2. Kdybych mohl ještě jednou začít, snažil bych se více naslouchat svým dětem. Pro mnohé otce je to velmi těžké. Jsme zavaleni prací a povinnostmi, doma býváme unaveni. Právě v takových chvílích nám otázky a mluvení dětí připadají bezvýznamné. A přece, když se otcové snažili více naslouchat svým dětem, udělali by mnoho dobrého pro ně i pro sebe.

Rád bych naslouchal svému dítěti i kdyby mi svěřovalo třeba jen malicherné věci a problémy, potřeby či radosti. Byl bych trpělivý. Děti potřebují takové projevy přátelství a lásky.

Vzpomínám si, jako by to bylo včera. Chodil jsem tehdy do první třídy a situace ve škole mne přímo děsila. Otec trpělivě naslouchal mému vyprávění. Jeho klid a úcta zcela utišily mé vzrušení. Dodal mi tolik odvahy a zmužilosti, že jsem příštího dne šel do školy bez strachu. Kdyby mi řekl, že moje obavy jsou hloupé, kdyby neměl trpělivost mě poslouchat, byl bych na tom mnohem hůř.

Malý chlapec ukazoval svému otci jizvu na prstě. Po několika marných pokusech upoutat na sebe pozornost, otec přerušil čtení novin a podrážděně řekl: „Mohl bys toho nechat!“ „Ale tatí,“ řekl malý chlapec, „nemůžu říci, ukaž, pořádkem holistku?“

Kdyby moje dítě chtělo se mnou mluvit, snažil bych se mu porozumět. Otec, který naslouchá svému dítěti a věnuje mu čas, naučí se mu rozumět i v situacích mnohem závažnějších. Rozhodně bych pozorněji sledoval otázky svého dítěte. Uvědomte si, že dítě v prvních patnácti letech svého života položí na půl miliónu otázek. Uvažte, jak úžasnou příležitost rodiče mají. Když dítě dosáhne 15 let, je konec otázek a poučování. Pak už docela přesně ví, jak rodiče myslí a co míní. Pak mají rodiče možnost pomoci svým dětem jediné tehdy, když jsou o to žádání.

3. Kdybych mohl ještě jednou začít, vyhledával bych více příležitostí, jak dát svému dítěti pocit příslušnosti k rodině. Tento pocit je důležitý pro sebevědomí dítěte. Jak se dá posilovat vědomí příslušnosti k rodině? Dítě se může podílet na určitých povinnostech a práci rodiny. Může mu být svěřena určitá odpovědnost.

Vhodnou příležitostí jsou i narozeniny, kdy je dítě středem pozornosti a dostává dárky od ostatních. Pomáhá, když ho rodiče berou vážně, když slyší, že se ostatní za něho modlí. Je velmi důležité ujistit dítě slovem i skutkem, že je pevným článkem rodiny a že si ho rodina váží.

4. Kdybych mohl ještě jednou začít, nešetřil bych chválou a uznáním. Často děti káráme, ale jen zřídka pronášíme slova uznání a povzbuzení. Pravděpodobně nic jiného nedodá dítěti více odvahy k životu a nic tolik neposílí jeho sebedůvěru, jak vhodná a upřímná pochvala.

5. Kdybych mohl ještě jednou začít, snažil bych se strávit více času se svou rodinou. Každý týden má otec k dispozici 168 hodin. K práci potřebuje asi 44 hodin, počítejme, že má 10 hodin na přesčasy, 10 hodin na cestování do práce a jídlo, 56 hodin potřebuje k spánku. Zůstává mu ještě 48 hodin na jiné věci. Kolik času stráví se svou rodinou? Výzkum u skupiny 300 dětí 7. a 8. třídy ukázal zajímavé poznatky o tom, kolik času věnují otcové svým dětem během dvou víken-

né bos třeba celý den, ten dělá pro své křečové žíly hodně.

V kanceláři nebo jinde na pracovišti nemůžeme ovšem chodit bosí. Zato však můžeme využít polední přestávku, nebo cestu domů z práce k pěstování gymnastiky nohou. Provádění této gymnastiky by mělo být pro nás tak samozřejmé jako čištění zubů. Stačí tři minuty cvičit, aby se odstranily lehčí městky.

Podle anglického patologa Burkitta hraje při křečových žilách svou roli i výživa. Nedostatek balastních látek zhušťuje stolici, která tlačí na cévy pánevní oblasti, a tím zase brzdí krevní průtok v cévách, což opět vede ke zvýšení nebezpečí cévních městků. Proto se doporučuje k jídlu celozrnný chléb, denně hodně salátu, zeleniny, brambor vařených ve slupce a denně 2—3 lžice pšeničných klíčků.

Zdravotní punčochy by měli nosit jen zdraví lidé, kteří musí hodně stát. Pacienti s křečovými žilami by měli nosit kompresní punčochy, které by stlačovaly celou oblast křečových žil. Ale i takové punčochy jsou z 80 % nevyhovující. Pacient by si měl nasadit

kompresní punčochu ráno, když noha není naběhlá. Kdyby měl mít i tak nohu oteklou, třeba jen u kotníku, pak je kompresní punčocha nevhodná.

Nejenom žíly potřebují naši péči, také na tepny si musíme dávat pozor. Vždyť onemocněním tepen trpí dnes stále větší procento lidí. Tepny mohou onemocnět a způsobit závažné škody. Hlavní nepřítel v této oblasti se jmenuje „vysoký krevní tlak“. Nejsou řídké případy, že nemocní se musejí po několika stech krocích zastavit, aby je přešla úporná bolest v postižených končetinách. Na arteriografickém snímku pak zjišťujeme značné sklerotické změny tepen, někdy se divíme, že postižená končetina vůbec ještě žije. Abychom předcházeli tepennému onemocnění, doporučuje se především:

1. Omezit požívání soli na minimum. Jíst hodně čerstvé zeleniny.
2. Snížit tělesnou váhu. Škrtněte cukr ze své stravy, rovněž všechny sladkosti. Nahraďte bílou mouku moukou celozrnnou. Až budete mít narozeniny, můžete si přát místo velikého dortu veliký koš s ovocem.
3. V tomto směru hraje svou negativ-

ní úlohu i kouření. Prokázalo se, že cévy odpovídají na vstřebaný nikotin, byť jen z jediného „šluku“ přechodným zúžením svého průsvitu, což chorobný stav může náhle a podstatně zhoršit. Toto platí o tepenných onemocněních obecně.

4. Pohyb! V jednom zdravotnickém středisku v Innsbrucku zkoumali systematicky pod lékařským dozorem vliv pohybu na krevní tlak. Bylo to v nadmořské výšce 1500 m vždy v období tří týdnů. Při intenzivním pohybu vysoký tlak klesl a nízký tlak se normalizoval. Tento výsledek normalizace vydržel pak 5 měsíců. Věnujeme-li intenzivnímu pohybu svou dovolenou, kdy si můžeme zaběhat delší tratě — samozřejmě, že to nepřeháníme — pak je výsledek zaručený.

Denní pohyb by měl být pro nás samozřejmý. Nezapomeňme, že i obyčejný městský pes musí mít svůj každodenní výběh. A to, co neodepřeme psůvi, měli bychom odpírat sami sobě?

MUDr. D. BÖHM

dových dnů. Většina dětí vidí své otce jen u jídla. Některé děti je neviděly během dne vůbec. Průměrně strávili otcové se svými dětmi 7,5 hodiny týdně.

Jeden dobrý otec vyprávěl zajímavou zkušenost ze svého dětství: Když mi bylo asi 13 let a mému bratru 10, slíbil nám otec, že s námi půjde do cirkusu. Během oběda zazvonil telefon. Spolupracovník žádal otce, aby v nutné služební záležitosti zajel do města. Bratra i mne se zmocňovalo zklamání. Ale pak jsme slyšeli, jak otec říká: „Ne, opravdu nemohu přijít, tato věc se dá ještě odložit.“ Když se vrátil ke stolu, matka s úsměvem prohodila: „Cirkus neuteče.“ „Vím,“ řekl otec, „ale dětství ano.“

Velmi zaměstnaný otec se tázal svého přítele: „Víš, co bych chtěl darovat svému synu k vánocům?“ Po chvíli ukázal list papíru, na kterém bylo napsáno: „Mému synovi: Během týdne ti věnuji jednu hodinu a v neděli dvě hodiny času, který strávíme podle tvého přání.“

6. Kdybych mohl ještě jednou začít, více bych se usmíval. Oskar

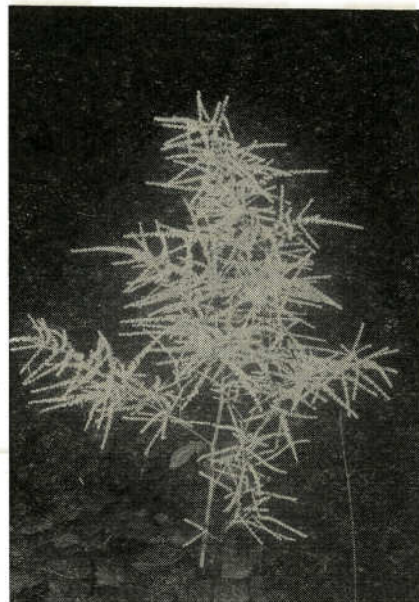
Wilde napsal: To nejlepší, co může člověk udělat pro správný vývoj dětí, je vytvořit pro ně co nejvíce radostných a šťastných chvil.

Zjišťuji, že jsem býval příliš vážný a zasmušilý. Moje děti se rády smály, ale já jsem vypadal jako utrápený a ustaraný člověk. Vzpomínám na vzácné chvíle, kdy jsem se s dětmi smál při veselých hrách, nebo když vyprávěly veselé příběhy. Vzpomínám na radostný křik, kdy jsem obdivoval jejich umělecké výtvary. Ještě po letech vzpomínáme, jak jsme tehdy spolu dováděli. Vím, že tím rostla naše vzájemná láska, prohlubovala se vzájemná pouta. Otevřely se mezi námi dveře důvěry pro řešení závažnějších problémů a situací.

To jsou moje rady zarmouceným otcům, kteří dnes nemají čas. Jednoduché, snad sentimentální. Věřím však, že mohou stmelit rodinu a vytvářet správné ovzduší. Mohou být zdrojem síly a správného jednání v pozdějším životě našich dětí. Vždyť život, jako všechny velké věci, se skládá z maličkostí.

P. L.

COŽ V GALÁD LÉKU NEMAJÍ?

Mluvili jsme o tom minule. O nemoci a léku.

Bible stanoví diagnózu: Lidstvu chybí láska. Neumíme mít rádi (Mat 24,12). Kdo si nemoc přizná (1 Kor 13,1-3), má již naději na uzdravení. Bible nabízí totiž i lék. Prostý a dokonalý, balzám z Galád — Boží lásku (Jan 3,16). Někdo před námi miloval, a z toho pramení naše láska (1 Jan 4,10,19).

Případá ti to všechno příliš abstraktní a — nepotřebné? Já vím, že mám příliš lidsky malou ruku než

abych ti mohla ukázat na Boha: Tam je! To je ten, který tě miluje a čeká na odpověď. Jen on tě naučí milovat.

Ani anděl z nebe by ti to nedokázal. Víš vlastně, že přišel Boží Syn, chtěl lidem ukázat Otce — a oni mu nevěřili?

Tak to přece zkus! Věř alespoň trochu, že Bůh tě miluje, a ty ať chceš nebo ne, jsi na té lásce závislý. Chceš-li ovšem žít. Život je z Boha, který je láskou.

Řekneš: Bůh je tedy tam — daleko, velký, věčný... Já tady, sám... Jak mám přijmout jeho lásku? Jak může ovlivnit nebo dokonce naplnit můj život?

Odpovídám: nevím, jak. Vím jen, že se to stane. Láska je totiž zázrak, a proto je zbytečné ptát se, jak se to stane. (Luk 1,34a) Tady na Zemi tomu obzvláště málo rozumíme (1 Kor 13,12).

Považuji lásku za lék. Teď, když je lidstvo nemocné hříchem. Ale ono potřebovalo a bude potřebovat lásku vždy.

Když chybí láska, vzniká prázdno. A to prázdno, ta mezera, to rozdělení — to je hřích.

Láska nemůže být sama. Láska tvoří, dává, a když je třeba, mnohého se vzdává.

Je nepochopitelná a bezmezná — má přece svůj zákon (1 Kor 13,4-8): zákon spojení, závislosti a dávání.

Kdo miluje nemůže být sám; kdo miluje, je závislý; je ochoten vzdát se, aniž by se ptal po důsledcích.

Ta mnohá láska je bezmocná. Je jako překrásný, silný tón, který narazil na předmět, jenž vůbec nerezonuje, narazil na hluché ucho.

Kolikrát poslal Bůh lidem takový krásný tón, ale „oni neslyšeli“ (Iz 28,12; 42,20), „byli hluchí“ (Žalm 115,8). Dějiny lidstva jsou dějinami hluchých (Mat 21,33-39).

Proč my lidé odmítáme to, co potřebujeme;

smějeme se tomu, po čem toužíme; nemáme odvahu přijmout to, co se nám prostě podává?

Nejspíš jsme si příliš zvykli na život bez lásky — to znamená, jsme nezávislí, nikoho nepotřebujeme. A taky se stydíme, někdy se velice stydíme chtít, toužit, potřebovat, odezdat se.

Ale na tom, co bylo, tolik nezáleží.

Teď je důležité jen jedno. Pamatuj si to, prosím:

Jednou ti někdo nabídne něco, co bude příliš obyčejné a příliš zázračné — živou vodu. [Kdysi se to stalo jedné ženě v Samaří — Jan 4,10]. Přijmi ji. Je to dar [Jan 3,16]. Takovou vodu sám nenavázíš. Na světě taková studna není.

Snad tě potom potká a ty mi řekneš: Teď už věřím ne pro to, cos mi ty o něm řekla; sám jsem ho slyšel a vím, že toto je opravdu Spasitel světa, Kristus [Jan 4,42].

P. ŠUSTKOVÁ

BŮH JDE ZA ČLOVĚKEM, KTERÝ HO OPUSTIL

To neštěstí přišlo za několik měsíců po svatbě. Třetí člověk se vešel mezi ně: mladý muž. Projevoval se jako mimořádně zdvořilý a pozorný. Ani to dlouho netrvalo a mladá žena nabyla přesvědčení, že špatně volila, když se vdala. Někdo jiný, ba právě tento třetí, by ji určitě dokázal udělat šťastnější. Ne, ona nezačala. Byl to ten třetí, který ji okouzluje svými romantickými řečmi, uchvátil ji, a ona šla jednoduše s ním.

Pro mladého novomanžela byl odchod manželky těžkou ranou. Když chodil, všude musel myslet na tu strašnou skutečnost. Ale nemyslel jenom na sebe. Pro ni to přece musí být mnohem horší, říkal si. Toužil po tom, aby ji učinil šťastnou. Miloval ji, vždyť teprve začali žít. Ten třetí, ten svůdce, ten její život zničí — to věděl určitě. Ne, to se nesmí stát! Ovládla ho jediná myšlenka: Musíme být zase spolu. Udělám všechno, abych ji našel a přivedl domů.

Ona zatím užívala svoji „svobodu“. Pak přišel poslední „truc“. Rozvedla se. Kalkulovala s tím, že jí bude muset platit výživné. Tím bude mít zajištěno to nejdůležitější pro život. Z „přátelství“ s tím třetím nevzešlo nic dobrého. Byl to vztah, v kterém se projevovala vášeň i nenávist současně. Využíval ji, jak jen mohl. Nebyla schopna se od něj odpoutat.

Jediný kontakt, který měla se svým bývalým manželem, bylo výživné, které jí posílal pravidelně každý měsíc. „Jak asi dlouho v tom bude pokračovat?“ ptávala se v duchu. Bála se okamžiku, kdy bude odkázána jen sama na sebe. Cítila se opuštěná, připadala si nízká, podlá. Využívali ji, ale také ona využívala jiné.

Její muž jí posílal měsíčně pravidelnou částku, ale občas jí poslal i zvláštní dárek. Pak si říkala s nádechem pohnutí: „Zdá se, že mne má pořád rád.“ Nikdy se však nepřiměla k tomu, aby mu nějak poděkovala.

Přešla léta. Muž začal hledat svou ženu. Šel za ní, až ji konečně našel. Její milenec ji opustil. Život se jí omrzl. Pak přišel on, ten muž, kterému utekla. Nedělal jí žádné výčitky. Miloval ji. Poznala, kde je

její místo, pochopila, kdo ji má skutečně rád.

Podobný příběh popisuje také bible. Hovoří o vztahu Boha a člověka. Bůh je ten věrný partner, který hledá člověka, jenž od něj odešel. Jde za člověkem, který ho opustil. Jsme to my, lidé, já i ty, kdo jsme od Boha odešli, a šli za svými žádostmi. Přes naši nevěru nám Bůh dává vše potřebné k životu, dává nám to pravidelně a někdy i více, než potřebujeme. Nechce nás nechat na pospas svědci, který nás odloučil. Uchází se o nás, touží po nás, i když jsme ho opustili. Začalo to v ráji, v zahradě Eden. Naši prarodiče se dali svesti ďáblem — satanem. Podobně to pokračuje i v dalších generacích a trvá až do dnešních dnů. Bůh jde za mnou a za tebou přesto, že mu nejsme věrni. Jak odpovíme na Boží vytrvalou lásku? Jak budeme reagovat na jeho pozvání, abychom se k němu vrátili? Bůh k nám volá skrze proroky:

Izaiáš 44,22: Zaženu tvou nevěru jako mračno a jako oblak tvé hříchy; navrát se ke mně, nebo jsem tě vykoupil.

Izaiáš 55,7,8: Svěvolník ať opustí svou cestu, muž propadlý ničem — nostem svoje úmysly; nechť se vrátí k Hospodinu, slituje se nad ním, k Bohu našemu, vždyť odpouští mnoho. Mé úmysly nejsou úmysly vaše a vaše cesty nejsou cesty moje, je výrok Hospodinův.

Jeremiáš 3,12,14: Navrát se, zpuřná dcero, dí Hospodin... nebo já do brotivý jsem, aniž držím hněvu na věčnost. Navrátte se, synové zpuřní... nebo já jsem manžel váš, a přijmu vás.

Jeremiáš 31,3: Láskou věčnou miluji tě, proto ti činím ustavičně milosrdenství.

Bůh k nám mluví i skrze svého Syna, Ježíše Krista: Neboť tak miloval Bůh svět, že svého jediného Syna dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl věčný život [Jan 3,16]. Kristus k nám dále volá: Pojďte ke mně všichni, kdo jste unavení a zklamaní, já vám dám pravý pokoj.

To je Boží pozvání. Jak odpovíš?

K. ŠPINAR

Stojíme opět na prahu nového roku, na prahu nových životních osudů, nových událostí v dějinách světa i církve. Zas jeden rok zapadl jako kámen vržený do hlubin bezedné minulosti. Do našich proměn a lidských nejistot promlouvá Bůh, který zůstává po věky jako neměnný, stálý a pevný bod. Nabízí nám svou jistotu, svá řešení, svou cestu. K této chvíli slyšíme slovo Boží: „Vejděte těsnou branou; prostorná je brána a široká cesta, která vede do záhuby; a mnoho je těch, kdo tudy vcházejí. Těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu, a málokdo ji nalézá.“ (Mat 7,13.14)

Před námi je cesta. Může být dlouhá a obtížná. A mnozí z nás jsou teď unavení. Jistě není málo těch, kteří čekají na pomocnou ruku, o kterou by se opřeli na počátku nového roku. Náznaky zřejmé nejistoty u odpovědných činitelů tohoto světa jakoby mluvily o určité bezradnosti. O Boží cestě čteme, že to je cesta, která vede k životu. Co jsou cesty vedoucí ke smrti, to nám nemusí nikdo vysvětlovat, ani ukazovat. Kdo má oči, ten už to mohl dávno vidět. Cesty národů jsou posety mrtvými. A přece z nejvyššího místa zde slyšíme, že existuje cesta vedoucí k životu.

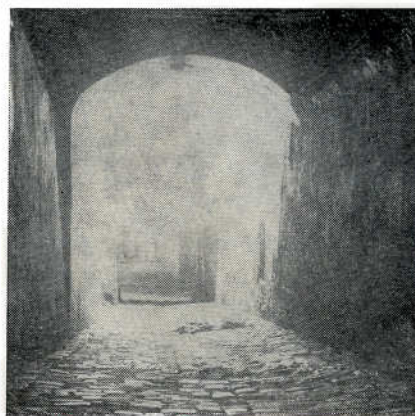
JAK POZNÁME CESTU K ŽIVOTU?

To je oprávněná otázka. Setkáme se s ní v Písmu. Byl to dokonce Ježíšův učedník, který ji vyslovil. Myslím, že mluví i za nás: „Jak bychom mohli znát cestu?“ (Jan 14,5) Díky Bohu, že si nemusíme odpovídat sami. Kristus odpověděl Tomášovi, a tím všem Tomášům: „Já jsem ta cesta.“ Kristus je cesta vedoucí k životu. Je nejen ukazatelem cesty, který stojí na prahu nového roku, ale je také tím, který s námi jde a podává nám svou ruku. Je to odpověď na prosbu, kterou zpíváme v jedné písni: „Jezu, račiž sám cestu razit nám...“

Ale Ježíš Kristus je něco víc. On sám je tou cestou. To je důležité poznání. Je cestou vedoucí z nebe na zem, ke kříži, křížem do hrobu, hrobem k vítězství a ke slávě, odkud opět přijde. On je cestou vedoucí k životu. Byl jí vždycky. Byl jí tehdy, když Abraham opustil své příbuzné a odebral se do nejisté ciziny. V podobě sloupu oblakového a sloupu ohnivého jí byl i tehdy, když Mojžíš vstoupil se svým lidem do Rudého moře a pak šel dále cestou pouští. „Rád bych vám, bratři, připomenul, že naši praotcové všichni sice byli pod oblakem, všichni prošli mořem, všichni oblakem a mořem přijali křest ve jméno Mojžíšovo, všichni jedli týž duchovní pokrm a všichni pili z duchovní skály, která je provázela, a ta skála byl Kristus“ (1 Kor 10, 1-4). Kdekoli se ve Starém zákoně mluví o Božím vedení, je tu Kristus tou cestou, která vede k životu, je cestou vedoucí staletími k věčnosti a zeměmi tohoto světa do království nebeského. Což nemá být i naší cestou v roce, který je před námi?

VEJDĚTE!

Jak můžeme jít cestou, kterou je Kristus sám? Slovem „vejděte“ vybízí Ježíš své posluchače, aby přijali jeho zásady za principy svého života. Ukazuje jim na počátek cesty a kde začít. O ní se dále říká, že je úzká. Tím se míní, že to je cesta víry; to je to úzké na té cestě. Na počátku cesty stojí brána. Je úzká a skrze ni projdeme jen s tím, co je nezbytné na cestu. Ve starých dobách se brány zavíraly při západu slunce. A jelikož města byla často stavěna na vrcholech, nebo nad sráznými skalami, stezky, které vedly k branám, byly většinou úzké. Ten,

ÚZKÁ CESTA

kdo chtěl vstoupit před uzavřením bran, musel si pospíšet. Ježíš naráží na tuto skutečnost, když dává naučení: „Snažte se vejít úzkými dveřmi, neboť mnozí, pravím vám, se budou snažit vejít, ale nebudou schopni.“ (Luk 13,25)

Stezky víry se nezdájí podobají stezkám kamzíků v horách, kde musíme jít velmi pozorně, abychom neklopýtali. Stezka víry je také vždy cestou poslušnosti. Není divu, že tato cesta je nejen úzká, ale i těsná.

CESTY BEZ ZASLÍBENÍ

V tomto světě je i druhá cesta. Písmo ji nazývá širokou, poněvadž otevírá mnoho možností pro naši svévůli a poněvadž na ní se uplatňují naše tělesné žádosti. Široká cesta slibuje především bezpečnost. Široké cesty tohoto světa jsou dobře dlážděny. Proto se široká cesta stala obrazem a symbolem bezpečnosti. Ačkoli slibuje dovést ke svobodě, k úspěchu, k rozvoji fyzických i duševních schopností, Kristus před ní varuje. Na této cestě a za širokou branou číhá záhuby. Dá se říci, že široká cesta je vůbec všechno, co nepochází z víry. „Všecko, co není z víry,“ říká apoštol Pavel, „je hřích“ (Řím 14,23).

Kristus říká, že je mnoho těch, kteří po ní jdou a vcházejí širokou branou. Ten, kdo chce jít úzkou cestou víry, brzy shledá, že se nenachází ve společnosti mnoha lidí, ale v prostředí poměrně malého společenství. To jej však nemusí zmalomyslnit, neboť jemu dal Kristus zaslíbení: „Neboj se,

malé stádečko! Bůh rozhodl dát vám království“ (Luk 12,32).

Zmínka o dvou cestách není uvedena teprve v Novém zákoně, vysvětluje se již u Mojžíše, v žalmech, u Jeremiáše. Z toho vyplývá, že lidé všech dob stáli před volbou rozhodovat se mezi oběma. Zvláště naléhavá je volba pro naše pokolení dnes. Problém je v tom, zda chceme jít širokou cestou dneška, nebo úzkou cestou věčnosti. To nás staví před volbu. Vyhnut se volbě je nemožné.

Všimněme si, jakým způsobem nás Kristus staví před tuto volbu. Neříká: „Volte jak chcete, buď tak, nebo tak, mně to je jedno.“ Tomu, který nám předkládá podobenství o úzké a široké cestě, není jedno, jak volíme. S úzkostí ličí následky, které nám vzniknou, zvolíme-li cestu širokou. Vládne se o nás uchází, když mluví o úzké cestě. Nepochybně je to dobrý Pastýř, který hledá ztracené, když takto mluví o obou cestách. Je to ten, který nejen viděl konec široké cesty, ale který okusil její následky a dokonce vstoupil širokou branou hrobu jen proto, že nechtěl, abychom zahynuli.

Těch málo věřících, kteří už našli cestu života a krácejí po ní, používá dobrý Pastýř, aby s ním hledali ztracené a vedli je k záchraně. Ten, kdo volí úzkou cestu víry, také ví, co má v novém roce na práci. Čeká jej úkol, mnoho práce, protože náleží do záchranného sboru, který Kristus má v tomto světě. Výzva k volbě úzké cesty je zároveň výzvou k službě. Je o to naléhavější, že cesta vedoucí k záhuby se stále rozšiřuje a široká brána zatracení se otevírá před námi jako pekelný jícen. Úzká cesta víry je tedy cestou lásky a služby, která vede k ztraceným.

Kdykoli přemýšlím o úzké a široké cestě, pak se mi vnucuje přirovnání, kterému rozumějí obyvatelé moderních měst. Je to obraz trolejbusu. Ten jezdí volně a pohyblivě, využívá šířky celé ulice na rozdíl od tramvaje, která může jezdit jen po kolejích. Trolejbus ubíhá hned napravo, hned nalevo, hned jede po okraji, hned po prostředku široké vozovky. Ale jedno přes svou pohyblivost nemůže: opustit vedení nahoře, drát, z něhož mu plyne energie, síla, aby se dostal kupředu. I při své svobodě pohybu je a zůstane odkázan na vedení nahoře. Všimněme si, že se neřítí okolo cestujících, kteří čekají u cesty. Zastaví. Otevře dveře dokořán a bere s sebou ty, kteří chtějí jet. Můžeme si z toho vzít duchovní poučení. Všichni, kteří jsme našli spojení nahoru, kteří náležíme k těm několika málo, kdož přes všechnu svobodu pohybu jsou odkázáni na energii shůry, vstupme do nového roku a berme s sebou ty, kteří se neumějí rozhodnout nebo kteří nevědí, kterou cestou jít. Vezměme s sebou malomyslné a unavené, malé i velké. Nepomíjejme, ale pozvedejme. Posilujme v lásce a naději ta unavená lidská srdce!

J. MARCOLLA

VZPOMÍNKY NA SETKÁNÍ SE SVĚTOVOU ADVENTNÍ RODINOU

Apoštol Pavel praví v epištole Efezským 3,14.15: „Klekám na kolena svá před Otcem Pána našeho Jezukrista, od něhož všechny rodiny v nebi a na zemi mají svá jména.“

Do nebeské rodiny patří Boží andělé, kteří zůstali věrní Bohu ve velkém sporu mezi Kristem a satanem. Patří do ní jistě i obyvatelé jiných světů, kteří nikdy nepřestoupili zákon Boží, a proto také nenesou odplatu za hříchy. Bůh má však své děti i na této zemi, jejíž obyvatelé se zpronevěřili svému laskavému Otci, nebyli poslušni jeho hlasu a jako důsledek svého odstoupení od zdroje života nesou bolest, utrpení a smrt. Naše země je mezi milióny světů jako ztracená ovce, kterou dobrý Pastýř hledal a dal svůj život za ni, aby mohla být navráćena do stáda, kde je devětaadvadesát poslušných ovcí.

„Všichni jsme bloudili jako ovce, každý z nás se dal svou cestou,“ praví Izaiáš 53,6. Všichni jsou marnotratní synové a marnotratné dce-

ry. Avšak někteří z nich si vzpomněli, jak dobře jim bylo u Otce, který jim dal všechno, oč žádali. Uvědomili si svou hříšnost, uposlechli napomínajícího hlasu Ducha svatého a vrátili se zpět k Otci. Vyznali svůj hřích a zanechali ho.

A právě k těmto marnotratným synům a dcerám se Bůh přiznává jako ke svým dětem, ke své rodině. Jsou to lidé, kteří byli znovuzrozeni z Ducha svatého, prožili zvláštní duchovní proměnu a učinili s Bohem smlouvu skrze svatý křest.

K Boží rodině na zemi patříme i my, církve adventistů sedmého dne. S jejími zástupci jsem se setkal jako delegát na zasedání Generální konference v Dallasu ve státě Texas v dubnu 1980. Denně se scházelo přes 10 000 věřících, o sobotách přes 35 000. Delegátů bylo na 1 800 ze 190 zemí. Byli černí i bílí, hnědí i rudí. Přišli z Asie, Afriky, Evropy, Ameriky, Austrálie a z dalekých ostrovů. Když jsem se denně s nimi setkával, musel jsem myslet

na prorocká slova Pána Ježíše u Mat 24,14: „A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec.“ Když jsem se díval do jejich očí, četl jsem tam lásku. Z jejich tváří vyzařovala radost ze společenství Božího lidu. Jeden druhého předcházeli v uctivosti a laskavosti. Vždyť nás pojila víra v Boha Otce, Pána nebes i země a našeho Stvořitele. Pojila nás oddanost Pánu Ježíši Kristu, kterého každý z nás přijal za svého osobního Spasitele. Cítili jsme, že nás vede jeden a týž Duch svatý, jehož působení jsme každý jednotlivě poznal na svém srdci, když nás obviňoval z hříchu i když nás potěšoval. Jak blízký nám byl tento Boží Duch, když v konferenční písni zaznívala nadšená slova: „Lidskou mocí a silou dílo Boží neskončí, ale působením Ducha svatého přijde Boží království.“ Tato píseň nás pojila v jedné živé adventní naději, kterou mají chovat v srdci všichni praví křesťané, neboť se modlí a vy-

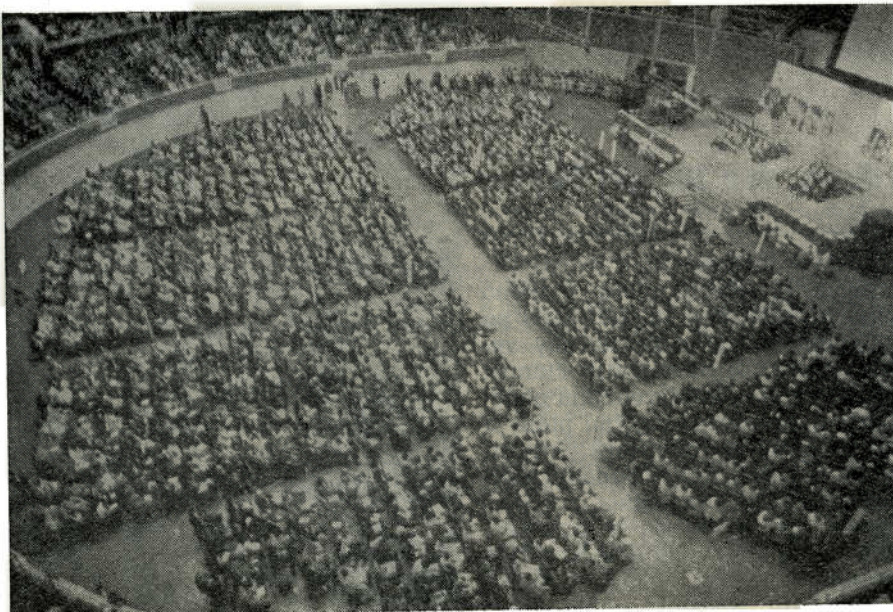
znávají o Kristu: „Přijde v slávě soudit živé i mrtvé.“ Všichni křesťané se modlí v Otčenáši: „Přijď království tvé!“ Byli jsme naplněni touto nadějí apoštolů a prvních křesťanů, láska Ježíšova byla rozlita v našich srdcích.

Když jsme denně naslouchali zprávám o postupu světového adventního díla a účastnili se plánování další práce, mysleli jsme na výzvu žalmisty: „Obejděte Sion a obstupte jej, sečtete věže jeho! Přiložte mysl svou k ohradě, popatřte na paláce jeho, abyste uměli vypravovat věku potomnímu, že tento Bůh jest Bůh náš na věčné věky a že on vůdce náš bude až do smrti.“ (Žalm 48,13-15).

V duchu jsme obcházeli Sion. Sion je hora, na níž byl vybudován Jeruzalém. Sem byla přenesena truhla smlouvy. Je to posvátná hora. Sion je i symbolem církve Boží a pospolitosti Božího lidu. Při zprávách, které přednášeli na pódiu různí vedoucí bratři, jsme obcházeli v duchu všechna misijní pole, kde se zvěstuje adventní poselství. Početili jsme věže na Sionu, kde bdí strážní a zdálky vidí každé nebezpečí, které hrozí Božímu dílu. Takovými věžemi, na nichž jsou odpovědní mužové, jsou oddělení Generální konference — zvané divize: evroafrická, severoevropská, západoafrická, jihoasijská, nová africká, australoasijská, transafrická, afrostředovýchodní, Dálného východu, severo-středojhoamerická. Symbolicky se dá přirovnat, že předsedové divizí jsou strážnými na těchto věžích. Každý večer dvě divize podávaly na pódiu zprávu o své činnosti. Naše srdce tloukla mocněji, když nám bylo oznámeno, že v mezikonferenčním období za posledních pět let jeden milión dvě stě tisíc duší se křtem připojilo k lidu, jenž očekává brzký příchod svého Pána. V barevných filmech byl podáván důkaz o tom, jak v různých částech světa církev adventistů s. d. zvěstuje poselství o přicházejícím Pánovi pánů a Králi králů.

Pozorovali jsme také hradby Siona. Obrazně můžeme říci, že to jsou naše biblické zásady. Nehlásáme nic, co bychom nemohli doložit biblickým: „Psáno jest!“ Obcházeli jsme v duchu tyto hradby, bedlivě zkoumali jejich základy a zjistili jsme, že jsou biblicky pevné. Nestavíme na lidských názorech a na tradici. Některé body našeho učení jsme formulovali ještě zřetelněji jazykem dneška.

Podívali jsme se také na „paláce“

Siona. Naše církev nemá paláce, nezdobí své modlitební domy zlatem, stříbrem nebo drahokamy. Máme instituce, které slouží všem lidem. Jsou to důstojné modlitebny, církevní ústředny, misijní stanice, základní, střední i vysoké školy, sanatoria, nemocnice, leprosaria, kliniky, rozhlasové a televizní stanice. Viděli jsme je v barevných filmech, neslouchali jsme detailním zprávám o jejich činnosti. V číslicích nám byly podány důkazy o tom, že věřící lid miluje toto dílo a obětavě s nevšední láskou je podporuje.

V Dallasu jsme se sešli, abychom doma vypravovali, že toto hnutí mohl vzbudit jedině Duch svatý, že na jeho počátku stál náš věčný Bůh, který zůstane naším vůdcem až do smrti.

Tuto konferenci moudře, klidně a v bázi Boží řídil nově zvolený předseda br. Neal C. Wilson. Všichni jsme cítili, že Pán sám postavil tohoto muže do čela církve. Bratr Wilson jako čtyřletý chlapec přišel se svým otcem — misionářem do Afriky. V Africe žil do svých pat-

nácti let. Odtud byl jeho otec přeložen jako misionář do Poony v Indii, kde si mladý Wilson opět oblíbil indické bratry a sestry. Po dokončení studií ve Spojených státech se stal vedoucím adventního díla v Egyptě. Mezi jeho nejbližšími spolupracovníky jsou lidé různých ras a národů. Jim všem se snaží být bratrem a přítelem.

Setkal jsem se s bratrem Robertem Piersonem, bývalým předsedou Generální konference, a s jeho manželkou. Jejich tváře zářily, když vzpomínali na Československo a na náš lid. Řekli mi, že se stále modlí za nás a těší se z toho, že jsme věrni evangelium Kristovu a že naše adventní naděje je živá.

Zvěst evangelia, poselství o druhém příchodu Pána Ježíše Krista se nezadržitelně šíří do celého světa. V duchu klekáme i my s apoštolem Pavlem před Otcem na kolena s vděčností, že smíme náležet k Boží rodině. Nechť Bůh vede svým Duchem věřící lid na celém světě a připraví jej na setkání se Synem člověka, který přijde brzy ve slávě svého Otce a svých svatých andělů.

MILOSLAV ŠUSTEK

Pohled na Dallas; v popředí je Convention Centre — místo konání Generální konference

„Aréna“ — hlavní sál, kde probíhala jednání delegátů Generální konference

KONFERENCE ČESKÉHO SDRUŽENÍ v Praze dne 10. září 1980

Delegáti ze všech sborů českého sdružení se sešli dne 10. září 1980 po třiapůlletém období v Praze, aby vyslechli zprávy a zhodnotili činnost církve v minulém konferenčním období. Zabývali se rovněž novými plány a zvolili na další tři roky nové činovníky, kteří ponесou zodpovědnost za dílo Páně v českém sdružení.

Jednání zahájil v 9.00 hodin bratr O. Klouda. Přivítal přítomné kazatele a delegáty ze všech sborů českého sdružení, dále předsedu Evroafriického oddělení Generální konference br. Edwina Ludeschera ze Švýcarska a zástupce státní správy — pracovníky Sekretariátu pro věci církevní ministerstva kultury ČSR, jakož i Sekretariátu pro věci církevní národního výboru hl. m. Prahy.

Všechny přítomné, kteří se sešli ke konferenčnímu jednání, pozdravil br. E. Ludescher a v úvodu své úvahy přečetl text Zj 14,6. Několikrát zdůraznil myšlenku, že nejsme jen nějakou náboženskou společností, nýbrž hnutím, což vyjadřuje činnost. Tak jako Jan Křtitel byl povolán k tomu, aby připravil cestu pro první příchod Ježíše Krista, tak i my musíme přinést světu poselství o záchraně v Ježíši Kristu. V minulosti to bylo reformační hnutí, které mělo znamenat návrat k původnímu křesťanství, avšak namnoze zaniklo smrtí reformátorů. Proto Pán této církvi vytýká: „jsi mrtvý“ — „nenalezl jsem skutků tvých plných před Bohem.“ Dnes obzvlášť cítíme, že potřebujeme, aby se stalo skutkem slovo proroka Malachiáše a otcové obrátili svá srdce k synům a naopak. Dnešní křesťanství potřebuje nové Eliáše s jasným a přesvědčivým poselstvím, kde slova budou provázena skutky.

Náš úkol spočívá v hlásání evangelia pokoje a nikdy bychom neměli ztratit elán, kterým se vyznačovali průkopníci adventního hnutí. Při čtení vzácných pravd Božího slova se nás musí zmocňovat svatý neklid, který nás nutí k tomu, abychom konali věrně své povinnosti vůči Bohu i lidem. Církev dnes musí stát pevně na prorockém základu Božího slova a její zvěsti je radostné poselství o druhém příchodu našeho Spasitele Ježíše Krista. Úvodní pobožnost byla ukončena modlitební chvílí.

O činnosti sdružení v minulém konferenčním období hovořily zprávy br. O. Kloudy a hospodáře br. R. Drobného. Za revizní komisi přednesl zprávu br. J. Šála. Po diskusních příspěvcích byly tyto zprávy odhlasováním přijaty.

Na návrh jmenovacího výboru byl znovu zvolen na další tři roky předsedou br. Otomar Klouda. Ve svých došavadních funkcích byli rovněž potvrzeni bratři: Miloslav Bláha — tajemník a Radomír Drobný — hospodář. Dalšími členy výboru českého sdružení se stali bratři: Bohuslav Sabela, Rudolf Duda, Pavel Hološ, Josef Ptáček, Jan Hýzl, Josef Libotovský a Josef Trdla. Revizory sdružení byli zvoleni br. Jindřich Šála a Jaroslav Mahler.

Jménem přítomných zástupců státní správy pozdravil delegáty ředitel Sekretariátu pro věci církevní Národního výboru hl. m. Prahy p. Zdeněk Bartůněk. Ve svém projevu zdůraznil, že vymoženosti, za které jsme bojovali 35 let, se staly skutečností. Řekl rovněž, že tvoříme součást mírové politiky a v tom směru poděkoval delegátům za všechny mírové snahy a práci, kterou vykonali pro blaho naší společnosti. Vyjádřil se také, že o naší církvi bylo řečeno mnoho pozitivního, což je naší dobrou vizitkou a přál úspěch v našem budovatelském úsilí pro naši vlast.

Vzhledem k tomu, že následující dva dny se konala celostátní konference církve, prožívali jsme slavnostní pobožnosti v pátek večer a celou sobotu obzvlášť radostně. Velmi dobře působilo v sobotu odpoledne i osobní svědectví devíti nově vysvěcených bratrů, kterým přejeme v jejich práci hojně požehnání Páně.

Do dalšího období činnosti církve chceme hledět s důvěrou v Boží pomoc a modlíme se o plnost Ducha svatého pro všechny, kteří se těší na slavný návrat našeho Spasitele Ježíše Krista.

MILOSLAV BLÁHA

SNÍMKY Z CELOSTÁTNÍ KONFERENCE

1. Pohled na slavnostní sobotní shromáždění
2. Br. Ludescher přeje br. Sládkovi ke znovuzvolení do funkce předsedy ÚR
3. Slavnostní zahájení pracovní části konference

CELOŠTÁTNÁ KONFERENCIA

Praha 1980

Slávnosti a sviatky nebývajú každý deň. Čím významnejšiu udalosť označujú, tým viac sa na ne tešíme. Takýmto významným medzníkom v živote cirkvi adventistov siedmeho dňa sa stala celoštátna konferencia delegátov zborov z celej našej vlasti. Po piatich rokoch sa konala opäť v Prahe vo dňoch 11.—13. septembra 1980. [O deň skôr ju predchádzala konferencia delegátov českého združenia.]

Tento najvyšší orgán nášho cirkevného spoločenstva mal za úlohu zhodnotiť uplynulé obdobie a vytýčiť nové ciele a plány pre budúce roky. Podstatnou časťou rokovania bola tiež voľba nového výkonného orgánu cirkvi v ČSSR — Ústrednej rady. Hoci hlavná časť tohto snemovania mala výrazne pracovný ráz, nebol ani pri nej nedostatok občerštenia Božím slovom. Ním nám slúžil zvlášť milý hosť, prezident Euroafrického oddelenia Generálnej konferencie našej cirkvi, brat Edwin Ludescher.

Už vo svojom pozdravnom príhovore pripomenul, že je našou prednosťou a povinnosťou postaviť do stredu každého nášho jednania a uvažovania zjavené a inšpirované Božie slovo. Stojíme na tom istom základe, ktorý bol svätým našim predchodcom, preto musíme aj my týmto slovom vždy znovu hodnotiť všetko naše konanie. K jeho plnému porozumeniu a správaniu uplatneniu v živote nás môže viesť a uschopniť jedine svätý Duch Boží, ktorý nám toto slovo tiež sprostredkoval. Otvorení pre jeho pôsobenie a ochotní podriaďovať sa jeho vedeniu a vplyvu, máme sa za to modliť a o to usilovať, aby Božie slovo zostalo vždy v centre nášho myslenia a aby ním bolo usmernené aj každé nové rozhodovanie.

Správy predsedu cirkvi br. Sládka a hospodára Ústrednej rady br. Kubečku, ktoré hovorili o živote našich zborov, dosiahnutých výsledkoch, významných udalostiach a hospodarení cirkvi za posledných päť rokov, boli svedectvom o hojnej добрôte Božej a o tom, že sa Pán znovu k svojmu ľudu milostivo priznal. Vyzneli zároveň ako výzva k oslave Božieho mena za jeho mnohú lásku a vernosť. Naše cirkevné spoločenstvo žilo aj v tomto období ako jedna veľká rodina pokojným, avšak činorodým životom. Obedavosť našich bratov a sestier umožnila z vlastných prostriedkov cirkvi zriadiť a renovovať niekoľko modlitebni, zhromažďovacích miestností a bytov pre kazateľov, ako aj nové ústredie cirkvi v Prahe, v celkovej hodnote niekoľko miliónov Kčs. Tieto a mnohé ďalšie podrobné údaje, predložené správ nás utvrdili v presvedčení, že sa Pán k našim úprimným snahám a dobrej spolupráci verne prizná aj v budúcnosti...

Po plynulom prechode k volebnej časti konferencie bol za jednoznačného súhlasu delegátov do funkcie predsedu Ústrednej rady a celej cirkvi v našej vlasti znovu zvolený brat Oldřich Sládek. Pri tejto príležitosti pozdravil toto reprezentatívne zhromaždenie aj riaditeľ Sekretariátu pre veci cirkevné Ministerstva kultúry Českej socialistickej republiky, pán Jelínek, ktorý sa tejto časti nášho konferenčného jednania zúčastnil spolu s ďalšími svojimi spolupracovníkmi.

Pracovná časť konferencie potom pokračovala voľbou ostatných členov ÚR, diskusiou

k návrhom uznesení konferencie a mierovej rezolúcie, ako aj prerokovaním ďalších aktuálnych otázok, dotýkajúcich sa života a práce cirkvi. V jej záverečnej časti v piatok odpodňnia usmernil brat Ludescher znova našu pozornosť k duchovným hodnotám. Na príklade z doby Nehemiasovej poukázal, že nestačí len „postaviť hradby“ — dobre organizovať a múdro plánovať, ale že je tiež treba viesť všetok ľud, aby porozumel Božiemu slovu. Dôkazom a dôsledkom správneho porozumenia vždy bolo a bude duchovné prebudovanie, reformácia a pravé obrátenie. Len za takéhoto predpokladu sme očakávať požehnané výsledky našej práce aj v budúcnosti.

Vyvrcholením konferencie sa stali slávnostné pobožnosti. Na prvej z nich, ktorá bola už v piatok večer, poukázal náš hosť na trojaký postoj k zvesti Božieho slova. Aj medzi tzv. znalcami Písma sa nájdu takí, čo sú k jeho obsahu ľahostajní, ako boli zákoníci a kňazi Ježišovej doby. Iní zaujímajú nepriateľský postoj, ako Herodes a jeho pomocníci. My by sme však mali patriť k tej skupine úprimne veriacich, ktorí ako mudrci a pastieri, či Simeon a Anna vo svetle prorockého slova neochvejne očakávali vykúpenie „služiac Bohu vo dne i v noci“ (Luk 2,37).

Mohutne znela v sobotu ráno chrámovými priestormi oslavná pieseň: „Chvalte svého Stvořiteľa.“ Bratia a sestry zo všetkých kútov našej vlasti zaplnili priestory chrámu Česko-brátskej cirkvi evanjelickej U Salvátora do posledného miesta. Svojím oduševneným spevom dali výraz veľkej radosti a vďačnosti Bohu za jeho doterajšie milostivé vedenie. Pripomenutím myšlienok úlohy sobotnej školy sme boli zasa upozornení na našu súčasnú zodpovednosť a podmienky, ktoré musíme splniť. Ak máme aj naďalej zostať čakateľmi, Božími nástrojmi a pripravovateľmi cesty Tomu, ktorého príchod znamená nádhernú budúcnosť pre všetkých, musíme sa nechať viesť jeho Duchom.

V rámci tejto prvej časti sobotného konferenčného zhromaždenia bola široká pospolitosť našich veriacich zoznamená s rozhodnutím delegátov, ktorí spontánne zvolili a do čela cirkvi v našej vlasti postavili opäť brata Oldřicha Sládka. K jeho znovuzvoleniu do tejto zodpovednej funkcie mu menom celého zhromaždenia poprial plnosť Božieho Ducha brat Šustek. Brat Ludescher, ktorý sa pripojil s priateľskou hojnosťou Božieho požehnanie v mene Euroafrického oddelenia GK, pripomenul, že brat Sládek bol tiež na zasadaní Generálnej konferencie v Dallase znova zvolený aj do funkcie tajomníka území Euroafrického oddelenia.

Zhromaždeniu predstavil potom brat Sládek svojich spolupracovníkov, členov Ústrednej rady a Výboru českého združenia, ktorí boli zvolení takto: tajomník ÚR — V. Kohút, hospodár — P. Kubečka, tajomník kazateľského oddelenia a výchovy — M. Šustek, vedúci oddelenia publikácií — K. Nowak, predsedovia českého, moravskosliezského a slovenského združenia — O. Klouda, A. Bárta a M. Hroboň; ostatní členovia a náhradníci ÚR — E. Kobiela, A. Šiosárek, R. Zurek, D. Fúčela, B. Jureček, J. Brodský a J. Dymáček. Mimoriadni členovia ÚR sú: MUDr. M. Dostál a V. Tříška.

Členovia revíznej komisie: D. Fúčela, J. Šála a V. Tichý.

Pri zvesti Božieho slova v hlavnej časti dopoludňajšieho zhromaždenia brat Ludescher znova podčiarkol nutnosť správnej orientácie na zdroj každej nádeje a istoty v prepevných zasľúbeniach Písma svätého. Jedine ním sytelní, ako každodenným chlebom, budeme uschopnení k tomu, aby sa heslo našej konferencie — Kristus život náš — stalo našou trvalou skúsenosťou.

Chvilu, ktoré sme prežívali v rámci odpodňajšieho zhromaždenia, patria nesporne k najslávnejším v živote cirkvi. Skladaním rúk a posväcujúcou modlitbou boli ku kazateľskej službe oddelení deviatí mladí bratia — J. Bajusz, P. Harastej, J. Hrdinka, M. Kysilko, J. Ludvík, K. Nowak, R. Reitz, L. Svrček ml. a M. Žalud.

V úvodnom kázaní pri tejto príležitosti sa k nim a celému zhromaždeniu prihovril opäť brat Ludescher. Zdôraznil, že pravé nasledovanie Pána Ježiša sa vyznačuje láskou, ktorá vedie k radostnej službe Bohu i bližným. „Žiadny čin, ku ktorému nedala podnet láska, nestojí za to, aby bol vykonaný“ — citoval Henri Drumonda. Láska je podľa ap. Pavla kráľovnou všetkých cností. Aj to najväčšie poznanie a umenie stráca svoju hodnotu, ak nestojí v službách lásky. Základom Božieho jednania s ľuďmi je láska. „Tak Boh miloval svet...“ náš padlý svet, hriešneho človeka. Tejto láske nie sme dnes plne schopní porozumieť, ale sme s ňou počítali ako s úžasnou skutočnosťou, ktorá si ovšem vyžaduje našu odpoveď. „Pán Boh miluje človeka aj napriek tomu, že ho pozná; človek musí milovať Pána Boha, aby ho mohol poznať.“ (A. Augustín) Z tejto ochoty a túžby poznať Boha môže a má potom vyrastať aj naša láska k bližným a ochota k pohotovej službe pre ich záchranu.

Po slávnostnom akte oddelenia k tejto službe, posväcujúcej modlitbe brata Ludeschera a poverení cirkvi slovami Písma svätého, citovanými bratom Sládkom, sa novovysvätení kazatelia predstavili zhromaždeniu krátkymi príhovormi.

Vznešené tóny zborových piesní, s láskou navčinené hudobné prednesy a lahodne znejúce kvartety, spolu s nadšeným spevom celého zhromaždenia a precitými modlitbami, vytvorili skutočne dôstojný rámec tohto veľkého sviatku adventného ľudu našej vlasti.

Do ulíc sa už zakrádalo šero večera, keď pod vysokou chrámovou klenbou zneli slová: „Vystup na horu a stoj v prítomnosti Boha živého!“ (1 Král 19,11). S touto výzvou Božieho slova sa obrátil k zástupcom zborov, účastníkom slávnostných konferenčných zhromaždení a ich prostredníctvom na celú cirkev vo svojom záverečnom slove brat Sládek. Táto výzva by sa mala stať podnetom k tomu, aby náš rozchod po doznení poslednej piesne a podaní rúk na rozlúčku neznamenal zostup do temných údolí neistoty a roklín beznádeje a čierneho pesimizmu. V poslušnosti Božieho hlasu sa sme pohládmo viery dožadovať nových požehnaných skúseností. Po návrate ku svojim každodenným povinnostiam by sme mali odteraz tým oddanejšie dôverovať múdre mu Božiemu vedeniu a konať všetko tak, aby sme vždy mohli počítať s jeho prítomnosťou a na jeho pomoc bezvýhradne spoliehať.

Nakoniec dozneli aj slová poslednej modlitby, vyjadrujúcej prosbu o Božie požehnanie, o mier a za šťastný prospech každého sľachetného úsilia, prispievajúceho k dokončeniu Božieho diela na celom svete. Ako hlboký vzdych sa vznieslo stíchlým priestorom jednotné, súhlasné a vďačné amen.

VLADO KOHÚT

**Celkový pohled na slavnostní
sobotní shromáždění**

**Br. Sládek představuje členy
nově zvolené Ústřední rady**

**Poslední okamžiky před
vysvěcením nových kazatelů**

**Jménem státní správy pozdravil
delegáty konference pan F. Jelínek,
ředitel sekretariátu pro věci
církevní MK ČSR**